

KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 7 päivänä joulukuuta 2011,

Kreikassa maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaavan viraston (ELGA) vuosina 2008 ja 2009 maksamista korvauksista

(tiedoksiannettu numerolla K(2011) 7260)

(Ainoastaan kreikankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2012/157/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on perussopimuksen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

- (1) Komission saatua lehdistöltä tietoja 425 miljoonan euron suuruisista korvauksista, jotka Kreikan maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaava virasto, jäljempänä "ELGA", aikoi maksaa maataloustuotteiden tuottajien Kreikassa tammikuussa 2009 järjestämien suurten mielenosoitusten seurauksena kompensoidakseen epäsuotuisten sääolojen vuonna 2008 aiheuttamia tulonmenetyksiä, pidettiin 4 päivänä helmikuuta 2009 komission ja Kreikan viranomaisten kahdenvälinen kokous. Kokouksen jälkeen Kreikan pysyvä edustusto Euroopan unionissa toimitti 9 päivänä helmikuuta 2009 päivätyllä kirjeellä tietoja kyseisestä toimenpiteestä.
- (2) Komissio pyysi lisätietoja 23 päivänä helmikuuta 2009 päivätyllä kirjeellä. Kreikan viranomaiset vastasivat 20 päivänä maaliskuuta 2009 päivätyllä kirjeellä komissiolle, että ELGA oli ottanut lainan kyseisen 425 miljoonan euron suuruisen korvauksen maksamiseksi ja lisäksi toisen 444 miljoonan euron suuruisen lainan, jonka pääosa oli tarkoitettu korvausten maksamiseksi vuoden 2008 aikana vahingoista, joita kasvintuotannolle ja kotieläin-kannalle oli aiheutunut ELGA:n kattamien syiden vuoksi.
- (3) Komission yksiköt pyysivät lisätietoja 4 päivänä toukokuuta 2009 päivätyllä kirjeellä. Kreikan viranomaiset vas-

tasivat komissiolle 16 päivänä kesäkuuta 2009 päivätyllä kirjeellä. Komission yksiköt olivat ilmoittaneet Kreikan viranomaisille 13 päivänä heinäkuuta 2009 päivätyllä kirjeellä, että vuodeksi 2009 suunniteltu 425 miljoonan euron suuruinen korvaustoimenpide oli kirjattu oletus-asiana viitenumera CP 196/2009 ja että vuonna 2008 maksettuja 444 miljoonan euron suuruisia korvauksia koskeva toimenpide oli katsottu ELGA:n kattamista syistä johtuneista vahingoista maksettujen korvausten osalta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (*) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ⁽²⁾ 1 artiklan f alakohdassa tarkoitetuksi sääntöjenvastaiseksi tueksi, joka oli kirjattu viitenumera NN 39/09.

- (4) Kreikan viranomaisten 18 päivänä elokuuta 2009 päivätyn vastauskirjeen jälkeen komission yksiköt pyysivät lisätietoja 14 päivänä joulukuuta 2009 päivätyllä kirjeellä. Lisäksi komissio ilmoitti edellä mainitulla kirjeellä Kreikan viranomaisille, että näiden toimitettua tietoja, joiden mukaan vuotta 2009 koskevat 425 miljoonan euron suuruiset korvaukset oli maksettu kyseisille maanviljelijöille, myös nämä korvaukset oli katsottu asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f alakohdassa tarkoitetuksi sääntöjenvastaiseksi tueksi, joka oli kirjattu viitenumera NN 39/09.
- (5) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin 20 päivänä maaliskuuta 2010 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽³⁾. Komissio kehotti asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kyseisistä toimenpiteistä. Komissio vastaanotti kolmansilta huomautuksia, jotka lähetettiin Kreikan viranomaisille 6 päivänä toukokuuta 2010. Kreikan viranomaiset lähettivät 21 päivänä heinäkuuta 2010 huomautuksensa kolmansien esittämistä kommentteista.
- (6) Kreikan viranomaiset toimittivat kyseisistä tuista lisätietoja 4 päivänä kesäkuuta 2010, 10 päivänä syyskuuta 2010 ja 14 päivänä syyskuuta 2010. Komissio pyysi lisätietoja 17 päivänä marraskuuta 2010 päivätyllä kirjeellä. Kreikan viranomaiset vastasivat pyyntöön 9 päivänä maaliskuuta 2011 päivätyllä kirjeellä.

(*) Muutettiin sittemmin EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaksi, jotka korvattiin 1 päivästä joulukuuta 2009 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklalla.

⁽²⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽³⁾ Ks. alaviite 1.

⁽¹⁾ EUVL C 72, 20.3.2010, s. 12.

- (7) Kreikan viranomaisten pyynnöstä järjestettiin 31 päivänä maaliskuuta 2011 kahdenvälinen kokous komission yksiköiden kanssa. Kokouksen jälkeen Kreikan viranomaiset lähettivät lisätietoja 11 päivänä toukokuuta 2011 ja 12 päivänä heinäkuuta 2011. Kreikan viranomaisten pyynnöstä järjestettiin 11 päivänä marraskuuta 2011 toinen kahdenvälinen kokous komission yksiköiden kanssa.

II KUVAUS

- (8) Kreikan maatalousvakuutuslaitoksen organisaatiosta ja toiminnasta sekä muista määräyksistä annetulla lailla nro 1790/1988⁽⁴⁾, jäljempänä 'laki 1790/1988', perustettiin "Kreikan maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaava virasto" -niminen laitos (ELGA). ELGA on yksityisoikeudellinen oikeushenkilö, joka on kokonaan valtion omistuksessa. Edellä mainitun lain 12 §:n mukaisesti se on maatalousministeriön valvonnassa. ELGA hallinnoi budjettikohtia, jotka on kirjattu sen talousarvioon sen hallintoneuvoston päätösten mukaisesti. Hallintoneuvoston jäsenet nimitetään maatalousministeriön päätöksellä. ELGA:n tehtävänä on muun muassa maatilojen kasvin- ja kotieläintuotannon sekä kasvi- ja eläinkannan vakuuttaminen luonnonuhkista johtuvien vahinkojen varalta.
- (9) Lain 1790/1988 3 a §:n⁽⁵⁾ mukaisesti ELGA:n vakuutusjärjestelmä on pakollinen ja kattaa luonnonuhat, erityisesti tulvista, myrskyistä, hallasta ja liiallisesta kylmyydestä, lumesta, raekuuroista, kuumuudesta ja auringon säteilystä, rankkasateista tai vuodenaikaan nähden odotamattomista sateista, kuivuudesta, kasviviljelmien entomologisista ja kasvitaudeista, eläintaudeista, ukkosen aiheuttamista tulipaloista, maanjäristyksistä sekä meren aiheuttamista uhistä aiheutuneet vahingot, villieläinten kasvintuotannolle aiheuttamat vahingot sekä eräät nautakarjan, lampaiden ja vuohien taudit.
- (10) Lain 1790/1988 5 a §:n⁽⁶⁾ mukaan maataloustuotteiden tuottajien, jotka kuuluvat johdanto-osan 9 kappaleessa kuvailun vakuutusjärjestelmän piiriin, on maksettava ELGA:lle erityinen vakuutusmaksu. Kyse on lainsäätäjän asettamasta maksusta, joka kohdistuu kotimaisten maataloustuotteiden myyntiin ja ostoihin ja josta saatavat tulot ohjataan ELGA:lle, jonka tehtävänä on ehkäistä ja korvata luonnonuhkien maataloille aiheuttamia vahinkoja.
- (11) Lain 1790/1988 5 a §:n mukaisesti kasviperäisten tuotteiden erityinen vakuutusmaksu on 3 prosenttia ja eläinperäisten tuotteiden 0,5 prosenttia⁽⁷⁾. Toimivaltaiset ministerit vahvistavat nämä maksuprosentit ELGA:n maa-

talousministerille tekemän ehdotuksen perusteella. ELGA:n erityisestä vakuutusmaksusta saamat tulot, jotka veroviranomaiset perivät, sisältyvät valtion talousarvioon valtion tuloina ja ne kirjataan erityisen tulo-otsakkeen alle. Kyseiset tulot maksetaan ELGA:lle myöntämällä maatalousministeriön (nykyinen maaseudun kehittämisestä ja elintarvikkeista vastaava ministeriö) talousarviosta vuosittain tulojen suuruinen määräraha kyseiselle ministeriölle tehdyn ehdotuksen perusteella. ELGA ei vaikuta muulla tavoin maksun määrään tai korvausten suuruuteen.

- (12) ELGA:n vakuutus kattaa luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka ovat maatalous-, karjatalous-, siipikarja-, mehiläis-, kalastus-, vesiviljely-yritysten tai vastaavien yritysten omistajia tai tätä liiketoimintaa harjoittavia yrittäjiä. ELGA:n tulot tulevat erityisestä vakuutusmaksusta kertyvistä tuloista. Lisäksi ELGA:n toimivalta kattaa lain nro 3147/2003 mukaisesti myös tukien maksaminen suunnitteluohjelmista äärimmäisissä tapauksissa, jotka liittyvät korvausten maksamiseen luonnonmullistusten, poikkeuksellisten tapahtumien tai tiettyjen epäsuotuisten sääolojen kasvikkunnalle ja käyttöomaisuudelle aiheuttamista vahingoista. Tuet rahoitetaan valtion varoin tai lainavaroin. Ohjelmat koskevat komission päätöksillä hyväksyttäviä valtiontukia.
- (13) Talousministerin ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin 30 päivänä tammikuuta 2009 antamalla päätöksellä nro 262037, jäljempänä 'ministeriöiden yhteinen päätös', vahvistettiin 425 miljoonan euron suuruisen korvausten maksaminen poikkeuksellisesti vuonna 2008 aiheutuneista vahingoista. Ministeriöiden välisen määräyksen mukaan ELGA maksaisi kyseiset korvaukset tiettyjen määräyksessä mainittujen kasviviljelmien tuotannon vähennyttä viljelykaudella 2008 epäsuotuisten sääolojen kuten kuivuuden, kuumuuden, sateiden sekä entomologisten tautien ja kasvitautien vuoksi. Vahinkoja aiheutui manteli-, kirsikka- ja aprikoosipuuviljelmillä, tiettyjen persikkapuulajikkeiden viljelmillä, luumu-, päärynä- ja omenapuuviljelmillä, parsaviljelmillä, itämaisen tupakan viljelmillä sekä peruna-, puuvilla-, oliivi- ja viljaviljelmillä.
- (14) Kreikan viranomaisten antamien tietojen mukaan korvaustason määrityksessä on otettu tuotannon supistumisen lisäksi myös tiettyjen viljelmien (viljat ja puuvilla) tuotannon laadun heikkeneminen. Tuotannon supistuminen tai heikentynyt laatu johtuivat sääilmiöiden ja kasvitautien yhteisvaikutuksista, jotka aiheutuivat kyseisillä viljelmillä vuoden aikana vallinneista huonoista sääoloista.
- (15) Maksaakseen kyseiset korvaukset ELGA otti 425 000 000 euron suuruisen pankkilainan. Laina maksetaan takaisin kymmenen vuoden aikana (2010–2019). Kolmen ensimmäisen vuoden aikana (2010–2012) lainasta peritään

⁽⁴⁾ FEK A' 134, 20.6.1988.

⁽⁵⁾ Lisätty lain 2945/2001 5 §:llä ja muutettu lain 3698/2008 9 §:llä.

⁽⁶⁾ Lisätty lailla 2040/1992 (FEK A' 70).

⁽⁷⁾ Lain 2538/1997 53 §:n 1 momentilla tehty muutos.

korvoja ja Kreikan valtion veroa, joiden määrä on 28 513 250 euroa vuodessa, ja seitsemän seuraavan vuoden aikana (2013–2019) korvoja, lyhennyksiä ja Kreikan valtion veroa, joiden määrä on 89 227 536 euroa vuonna 2013, 85 087 786 euroa vuonna 2014, 81 025 536 euroa vuonna 2015, 76 963 286 euroa vuonna 2016, 72 901 036 euroa vuonna 2017, 68 838 786 euroa vuonna 2018 ja 64 776 536 euroa vuonna 2019. ELGA otti lainan Kreikan valtion myöntämän takauksen turvin.

- (16) Kreikan viranomaisten toimittamien tietojen mukaan ELGA maksoi vuonna 2008 vakuutuksen kattamista vahingoista 386 986 648 euron suuruiset korvaukset. Tämä summa katettiin 88 353 000 euron suuruisilla vakuutusmaksuilla ja 444 miljoonan euron suuruisella lainalla.
- (17) ELGA otti 444 miljoonan euron suuruisen pankkilainan Kreikan lain nro 3074/2002 13 §:n ja lain nro 3147/2003 28 §:n 17 momentin nojalla. Laina maksetaan takaisin kymmenen vuoden aikana (2009–2018). Kolmen ensimmäisen vuoden aikana (2009–2011) lainasta peritään korvoja ja Kreikan valtion veroa, joiden määrä on 23 709 600 euroa vuodessa, ja seitsemän seuraavan vuoden aikana (2012–2018) korvoja, lyhennyksiä ja Kreikan valtion veroa, joiden määrä on 87 138 171 euroa vuonna 2012, 83 789 143 euroa vuonna 2013, 80 395 714 euroa vuonna 2014, 77 002 286 euroa vuonna 2015, 73 608 857 euroa vuonna 2016, 70 215 429 euroa vuonna 2017 ja 66 822 000 euroa vuonna 2018. ELGA otti lainan Kreikan valtion myöntämän takauksen turvin.
- (18) Toisesta 145 366 352 euron suuruisesta lainaosuudesta myönnettiin valtiontukia, jotka oli hyväksytty komission päätöksillä maksettaviksi suunnitteluohjelmista vuosien 2006 ja 2007 tulipalojen aiheuttamissa äärimmäisissä tapauksissa. Tämä päätös ei koske kyseisestä osaa ELGA:n tuloista.

III KOMISSION ESITTÄMÄT EPÄILYT TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEN YHTEYDESSÄ

1. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea koskevat epäilyt

- (19) Valtion varoista myönnetty toimenpiteet: Komissio katsoi, että tämä edellytys täyttyi tässä tapauksessa, koska Kreikan kansallisessa lainsäädännössä (ks. johdanto-osan 11 kappale) säädetään selkeästi, että ELGA:n suorittamat korvaukset rahoitetaan valtion varoista ja että ne ovat valtion korvauksia.
- (20) Ennen menettelyn aloittamista toimitetuissa lisätiedoissa Kreikan viranomaiset ilmoittivat, että ne aikoivat korottaa erityisen vakuutusmaksun prosenttiosuutta ELGA:n tulojen kasvattamiseksi. ELGA:n tulojen kasvusta annettujen

tietojen perusteella ei kuitenkaan voitu tässä menettelyvaiheessa päätellä selkeästi, että tulojen kasvu riittäisi kyseisten lainojen takaisinmaksuun ja tuottajille kyseisinä vuosina maksettavien korvausten maksuun. Sen vuoksi ei voitu sulkea pois mahdollisuutta, että kyseiset toimenpiteet rahoitettaisiin myös muista ELGA:n käytettävissä olevista valtion varoista.

- (21) Toimenpiteet vaikuttavat kauppaan ja vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua: Korvaukset, jotka ELGA maksoi vuonna 2008 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, koskivat useita kreikkalaisia kasvi- ja eläinperäisiä tuotteita ja vuonna 2009 maksetut korvaukset useita kasviviljelmää (katso johdanto-osan 13 kappale). Sen vuoksi komissio totesi menettelyn aloittamisen yhteydessä, että kyseiset korvaukset suosivat paikallisia tuottajia verrattuna unionin muihin tuottajiin, jotka eivät saa samanlaista tukea. Maatalousalalla käydään kilpailua unionin tasolla, ja sen vuoksi kaikki jossakin jäsenvaltiossa tuotannon hyväksi toteutetut toimenpiteet vaikuttavat siihen. Sen vuoksi kyseiset korvaukset voivat vääristää kilpailua sisämarkkinoilla ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (22) Joitakin yrityksiä tai tuotannonaloja suosivat toimenpiteet: Pohdittaessa kysymystä siitä, antoivatko maksut, jotka ELGA suoritti luonnonuhkia koskevasta pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, valikoivan edun, komissio katsoo tässä vaiheessa, että toimenpiteen valikoivuus johtuu siitä, että ELGA:n maksamat korvaukset oli rajattu tiettyihin maataloustuotantoihin.

Komission näkemyksen mukaan voitaisiin katsoa, että maatalousalan erityispiirteet ja sen erityisen suuri riippuvuus tietyistä sääoloista sekä sen haavoittuvuus Kreikan luonnonuhkiin nähdessä aiheuttavat sen, että Kreikalla on välttämättä oltava valtiollinen järjestelmä, joka turvaa korvausten vähimmäistason yhteisvastuun periaatteen perusteella. Siltä osin kuin ELGA:n pakollisesta vakuutusjärjestelmästä maksamat korvaukset rahoitetaan erityisistä vakuutusmaksuista kertyvillä tuloilla, komissio on katsonut, etteivät ne aiheuta tuensaajille perusteetonta etua.

Tällainen järjestelmän logiikkaan ja luonteeseen pohjautuva perustelu ei kuitenkaan voi kattaa Kreikan valtion lisärahoitustukea kyseisen järjestelmän osalta (pakollisista vakuutusmaksuista kertyvien tulojen lisäksi). Komissiolla ei ollut tutkintamenettelyn aloittamisen aikaan riittävää näyttöä siitä, että tilanne oli tämä. Komissio epäili erityisesti sitä, oliko kyseiset toimenpiteet rahoitettu ilman valtion lisätukea.

- (23) Näistä syistä komissio oli päätellyt menettelyn aloittamisen aikaan, ettei voitu sulkea pois mahdollisuutta, että

ELGA:n vuosina 2008 ja 2009 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä maksamat korvaukset kuuluvat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja ovat valtiontukia.

2. Toimenpiteiden katsominen sääntöjenvastaisiksi tuiksi

- (24) Komissio on katsonut, että koska tuet on myönnetty ja maksettu ilmoittamatta siitä ennakolta, kyse on asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f alakohdassa tarkoitetuista sääntöjenvastaisista tuista.

3. Alustava arviointi tukien soveltuvuudesta sisämarkkinoille

- (25) Koska Kreikan viranomaiset olivat katsoneet, etteivät kyseiset toimenpiteet ole valtiontukia, komissiolla ei ollut käytettävissään menettelyn aloittamisen aikaan tietoja, jotka se olisi tarvinnut voidakseen arvioida, olivatko tuet niiden myöntämisen aikaan eli vuosina 2008 ja 2009 sovellettavien säännösten ja määräysten mukaisia. Tässä tapauksessa on kyse maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevista suuntaviivoista vuosiksi 2007–2013⁽⁸⁾, jäljempänä 'suuntaviivat', ja erityisesti niiden V.B luvusta, jossa tarkastellaan maataloustuotannolle tai maatalouden tuotantovälineille aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi myönnettäviä tukia.
- (26) Toimitettujen tietojen perusteella näyttää siltä, että suurimmalle osalle kyseisistä viljelmistä tarkoitetuilla korvauksilla kompensoitiin vahinkoja, jotka ylittivät 30 prosentin vähimmäiskynnyksarvon, kun otetaan huomioon tuotannon supistukset tai tiettyjen tuotantojen laadun heikkeneminen kyseisen vuoden aikana. Tämä johtui useammasta kuin yhdestä epäsuotuisasta sääilmiöstä ja joidenkin viljelmien tapauksessa myös kasvitaudeista. Kreikan viranomaisten toimittamissa tiedoissa ei mainittu kyseisten korvausten laskentaperustetta.
- (27) Komissio epäili sen vuoksi, voitiinko tuet katsoa suuntaviivojen V.B luvun mukaisiksi.

IV KOLMANSIEN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

- (28) Huomautuksia esittäneet asianomaiset osapuolet ovat Comité Européen de Liaison des Commerces Agricoles et Agro-Alimentaires, jäljempänä "CELCAA", Comité du Commerce des céréales, aliments du bétail, oléagineux, huile d'olive, huiles et graisses et agrofournitures, jäljempänä "COCERAL", ja eräs asianomainen kolmas, joka on pyytänyt henkilöllisyytensä luottamuksellista käsittelyä.
- (29) Riippumattomien kauppiaiden (kolmas asianomainen) sekä riippumattomien kauppiaiden etuja suojelevien CELCAA:n ja COCERALin tapauksessa asianomaiset osapuolet katsovat, että maanviljelijöille alun perin myönnetty tuet päättyivät käytännössä maatalousosuuskunnille ja niiden yhteenliittymille, jotka huolehtivat yksinoikeudella maataloustuotteiden käsittelystä ja kilpailevat sen vuoksi riippumattomien kauppiaiden kanssa.

- (30) Asianomaisten mukaan Kreikka ei ole esittänyt näyttöä, joka osoittaisi, että kyseiset korvaukset on myönnetty huonojen sääolojen aiheuttamien menetysten kattamiseksi. Kreikan viranomaiset eivät ole esittäneet analyttävistä kuvausta kyseisten sääolojen luonteesta suuntaviivoissa edellytettävien asianmukaisten säätietojen tueksi.

- (31) Asianomaisten näkemyksen mukaan Kreikan viranomaiset eivät olleet täsmentäneet korvausten laskennassa käytettyä menetelmää eivätkä aiheutuneen menetyksen vähimmäiskynnyksarvoa. Korvaukset rajattiin lisäksi tiettyihin maataloustuotteisiin, vaikka myös korvausten ulkopuolelle jääneiden tuotteiden tuottajat olisivat kärsineet menetyksiä tuotannoissaan.

- (32) Asianomaiset katsoivat myös, että korvausten myöntäminen oli vaikuttanut lopputuotteiden hinnanmuodostukseen korvausten piiriin kuuluneiden tuotteiden hintojen alenemisen vuoksi. Nämä tuet ovat sen vuoksi antaneet kyseisille tuottajille taloudellisen edun mahdollistamalla sen, että tuottajat ovat voineet pitää kaupan kilpailua vääristävin edellytyksin niitä osia tuotannoistaan, joihin epäsuotuisat sääolot eivät vaikuttaneet. Lisäksi (esimerkiksi kauppiaiden, jauho- ja rehummyllyjen, siipikarjan- ja siankasvattajien) yksityiset markkinointiedustajat joutuivat noudattamaan maatalousosuuskuntien ja niiden yhteenliittymien sanelemaa hinnoittelupolitiikkaa, mikä merkitsi asianomaisten osuuskuntien pääsyä monopoliasemaan.

- (33) Lisäksi suojan, jonka ELGA tarjoaa maatalousalaan kohdistuville riskeille, olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta. Asianomaisten osapuolten näkemyksen mukaan on mahdotonta hyväksyä sitä, että korvaukset, jotka ELGA maksoi vuonna 2008, olivat kolminkertaiset ja vuonna 2009 nelinkertaiset verrattuna kyseisinä vuosina maksettujen vakuutusmaksujen kokonaismääriin.

- (34) Asianomaisten osapuolten mukaan vuodeksi 2009 otettulla uudella lainalla ELGA "kiinnitti" liian suuren osan tuloista, jotka se saa kymmenen seuraavan vuoden aikana, koska se joutui jo tuolloin maksamaan takaisin lainaa, jonka se oli ottanut vuodeksi 2008 ja jota varten se oli "kiinnittänyt" ennakkoon seuraavien vuosien vakuutusmaksut. Asianomaiset osapuolet ottivat esille myös kaksi lisälainaa, jotka ELGA oli ottanut vuonna 2009. Nämä olivat 350 miljoonan euron suuruinen laina, jonka ELGA otti Piraeus-pankilta, ja 112 miljoonan euron suuruinen laina, jonka ELGA otti Kreikan maatalouspankilta ja Kreikan keskuspankilta.

- (35) Asianomaiset osapuolet katsoivat myös, että 444 ja 415 miljoonan euron suuruiset lainat olivat lisävaroja verrattuna vakuutusmaksuihin, jotka on lain nojalla maksettava

⁽⁸⁾ EUVL C 319, 27.12.2006, s. 1.

Kreikan valtion myöntämän takauksen turvin otettujen lainojen muodossa. Kyseiset lainat olisi sen vuoksi katsoettava valtion varoiksi.

V KREIKAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

1. Vuosina 2008 ja 2009 myönnettyjä korvauksia koskevat yleishuomautukset

- (36) Kreikan viranomaisten mukaan korvaukset, jotka ELGA maksoi vuosina 2008 ja 2009, eivät ole valtiontukia.

Kyseinen vakuutusjärjestelmä rahoitetaan maanviljelijöiden maksamilla pakollisilla erityismaksuilla. Koska tässä vakuutusjärjestelmässä noudatetaan yhteisvastuuperiaatetta, pakollisia erityismaksuja ei välttämättä ole suhteutettava vakuutettuun riskiin, eikä suoritettujen etuuksien määrää ole välttämättä suhteutettava vakuutetun tuloihin⁽⁹⁾. Tämän vuoksi kyse on Kreikan viranomaisten mukaan todellisista korvauksista, jotka maksettiin epäsuotuisien sääolojen maataloustuotannolle aiheuttamien vahinkojen kompensoimiseksi ELGA:n maksamia maatalousvakuutuksia koskevan Kreikan lainsäädännön mukaisesti.

Kreikan viranomaisten mukaan ELGA pystyy lisäksi maksamaan pakollisen vakuutusjärjestelmän yhteydessä otetut taloudelliset velvoitteet määräaikaan mennessä. ELGA:n maksukykyä vahvistetaan panemalla täytäntöön maataloustoiminnan suoja- ja vakuutusjärjestelmää koskeva uusi laki nro 3877/2010, jossa säädetään ELGA:n hyväksi käyttöön otettavista lisärahoituslähteistä. Kyseisellä lailla korotetaan useimmissa tapauksissa erityistä vakuutusmaksua (kasvintuotannolle aiheutuneiden vahinkojen osalta 3 prosentista 4 prosenttiin ja kotieläintuotannon vahinkojen osalta 0,50 prosentista 0,75 prosenttiin). Lisäksi siinä säädetään vapaavalinnaisesta vakuutuksesta menetyksille, joita pakollinen vakuutus ei kata, ja yleisvakuutuksesta, joka sivutoimisina maanviljelijöinä toimivien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, joiden toimista valtaosa kuuluu sivutoimisille maanviljelijöille, on maksettava ELGA:lle.

- (37) Vaikka korvaukset katsottaisiinkin valtiontuiksi, Kreikan viranomaiset pitävät niitä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja suuntaviivojen mukaisina. Kreikan viranomaiset ovat antaneet komission yksiköille yksityiskohtaiset tiedot kaikista tuista, jotka ELGA on myöntänyt vuosina 2008 ja 2009, ilmoittaen asianomaisen maanviljelijän nimen, verotunnisteen, alueen, jolla kasvulohko sijaitsee, viljelytyypin, viljelyn mittayksikön ja käytettyjen yksikköjen määrän, tuen määrän ja myöntämispäivän, vahingon kuvauksen ja sen vaikutuksen suhteessa tavanomaiseen tuotantoon.

- (38) Kreikan viranomaisten mukaan korvaukset, jotka maksettiin vuosina 2008 ja 2009 vahingoista, jotka tuhosivat yli 30 prosenttia tavanomaisesta kasvituotannosta, täyttävät kaikki suuntaviivojen 124–130 kohdassa sekä perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta 15 päivänä joulukuuta 2006 annetun komission poikkeusasetuksen (EY) N:o 1857/2006, jäljempänä 'poikkeusasetus'⁽¹⁰⁾, 11 artiklassa vahvistetut edellytykset.

- (39) Kreikan viranomaisten näkemyksen mukaan kyseiset tuet maksettiin asianomaisille tuottajille tai tuottajajärjestöille, joihin tuottajat kuuluvat, suuntaviivojen ja edellä mainitun poikkeusasetuksen mukaisesti. Kreikan viranomaiset vahvistivat erityisesti seuraavat seikat:

- a) tukien määrä ei ylittänyt yhdessäkään tapauksessa tuottajille tosiasiallisesti aiheutuneiden menetysten määrää;
- b) Kreikan viranomaiset vahvistivat, että tuki-intensiteetit noudattivat poikkeusasetuksen 11 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä, koska ELGA ei maksanut yhtään korvausta, jonka määrä olisi ollut enemmän kuin 74,8 prosenttia kyseisen tuotteen myyntitulojen alenemisestä epäsuotuisien sääolojen vuoksi;
- c) tukikelpoisten menetysten enimmäismäärästä vähennettiin mahdolliset vakuutuskorvauksina saadut määrät ja kustannukset, jotka eivät johtuneet epäsuotuisista sääoloista;
- d) menetykset laskettiin yksittäisen maatilan tasolla;
- e) kyseiset tuet myönnettiin kolmen vuoden kuluessa ja maksettiin neljän vuoden kuluessa menetyksestä poikkeusasetuksen 11 artiklan 10 kohdassa vahvistettujen määräaikojen mukaan; ja

- f) kyseiset tuet eivät kasautuneet muiden valtiontukien eivätkä jäsenvaltioiden tai unionin samoista tukikelpoisista kustannuksista maksamien rahoitusosuuksien kanssa. Kyseiset tuottajat eivät olleet saaneet tukia saman menetyksen kompensoimiseksi useamman kuin yhden säädöksen perusteella. Tästä seuraa, että tuet oli myönnetty joko suuntaviivojen tai poikkeusasetuksen mukaisesti taikka Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maataloustuotteiden tuotannon alalla 20 päivänä joulukuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1535/2007⁽¹¹⁾, jäljempänä

⁽⁹⁾ Julkisasiain Stix-Hacklin ratkaisuehdotus, 14.11.2002, asiassa C-355/00, *Freskot vs. Elliniko Dimosio*, Kok. 2003, s. I-5263, 68 kohta.

⁽¹⁰⁾ EUVL L 358, 16.12.2006, s. 3.

⁽¹¹⁾ EUVL L 337, 21.12.2007, s. 35.

'vähämerkityksistä tukea koskevat asetus', tai 22 päivänä tammikuuta 2009 annetun tiedonannon "Tilapäiset yhteisön puitteet valtiontukitoimenpiteille rahoituksen saatavuuden turvaamiseksi tämänhetkessä finanssi- ja talouskriisissä" (12), jäljempänä 'tilapäisiä yhteisön puitteita koskeva tiedonanto', mukaisesti.

- (40) Tavanomaisen tuotannon laskentaperusteen osalta Kreikan viranomaiset esittivät käytettyä perustetta koskevia tietoja ja vahvistivat, että se noudattaa suuntaviivojen 128 kohtaa, jonka mukaan vaihtoehtoisten laskentaperusteiden on oltava edustavia eivätkä ne saa perustua epätavallisen suuriin satoihin. Agronomit arvioivat epäsuotuisista sääoloista johtuvat menetykset yksittäisen maatilatason tasolla paikan päällä tehtyjen arviointien perusteella, kuten ELGA:n vakuutusta koskevassa asetuksessa säädetään. Paikan päällä tehtävässä tarkastuksessa arvioinnin suorittava agronomi mittaa kasvulohkon pinta-alan asianmukaisin välinein (mittanauha, lohkojen tunnustekartat ja GPS), ja metsäpalstoilla laskee puiden lukumäärän. Sen jälkeen agronomi arvioi lohkon oletetun tuotannon ottamalla huomioon käytetyt viljelytekniikat (erityisesti istutustiheyden, puunkasvatuksessa käytettävän leikkaamisjärjestelmän, muovikalvojen käyttöön perustuvan varhaisviljelyn, kastelujärjestelmän), viljellyt kasvilajikkeet, yksivuotisten viljelmien tapauksessa aiemman viljelmän, viljelyksellisen torjunnan (erityisesti lannoituksen ja tuho-laistorjunnan), maaperän tuottavuuden ja tuotantovuoteen mahdollisesti liittyvät erityispiirteet (kuten kuivuus ja ongelmat hedelmän kehittämisessä sikiäimestä). Lopuksi arvioidaan lohkon oletetun tuotannon vahinkosuus. Vahinkosuus määritetään lohkon eri osista otettujen näytteiden perusteella ottaen huomioon oletetun tuotannon määrällinen menetys, vahingon aiheuttama laadun heikentyminen ja vahingon tapahtumista seurannut viljelyksellinen torjunta (kuten ylimääräinen kasvin-suojelu, ylimääräinen kitkenta ja vaurioituneiden hedelmien hylkääminen).

2. Vuonna 2008 myönnettyjä korvauksia koskevat erityishuomautukset

- (41) ELGA:n vuonna 2008 maksamista 386 986 648 euron suuruisista tuista 373 257 465,71 euron suuruiset korvaukset maksettiin tuottajille epäsuotuisien sääolojen niiden kasvintuotannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi. ELGA sovelsi kyseisiin tukiin kasvintuotannon vakuutusasetuksen 6 §:ää, jossa säädetään korvauksista, joita maksetaan maataloustuotteiden tuottajille ELGA:n vakuutusjärjestelmän perustamisesta annetussa kansallisessa laissa 1790/1988 tarkoitettujen epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi.
- (42) Kreikka toimitti kyseisien tukien osalta viljelykaudella 2007–2008 todettuja epäsuotuisia sääoloja koskevat sää-

tiedot. Viranomaiset ovat tunnustaneet virallisesti mainitut epäsuotuisat sääilmiöt. Kyse on erityisesti koko maassa vuoden 2007 kesäkuun lopussa ja heinäkuussa todetusta hellejaksosta, monilla alueilla lokakuussa 2007 todetuista rankkasateista ja Kreetalla samassa kuussa todetuista kuivista ja kuumista katabaattisista tuulista, Manner-Kreikan luoteis- ja keskiosissa elokuussa 2008 todetuista myrskyistä ja raekuuroista sekä Magnesiassa, Viotissa, Itä-Attikassa sekä Euboian ja Kreetan saarilla saman vuoden elokuun lopussa havaituista myrskyistä.

Kyseiset korvaukset myönnettiin erityisesti vahingoista, jotka ylittivät seuraavat osuudet tavanomaisesta tuotannosta (13):

Vahingon vähimmäis-osuus tavanomaisesta tuotannosta (%)	Korvausten kokonaismäärä (euroa)	Menetyksiä kärsineiden kasvulohkojen lukumäärä	%-osuus korvausten kokonaismäärästä
20–29	26 063 999,19	101 162	6,98
30–100	347 193 466,52	565 244	93,02
Yhteensä	373 257 465,71	666 406	100

Lisäksi ELGA myönsi 2 472 785,97 euron suuruiset lisäkorvaukset tuottajille, jotka olivat kärsineet samalla viljelykaudella 2007–2008 epäsuotuisista sääoloista johtuneita toistuvia menetyksiä samassa kasvintuotannossa. Niiden tapausten osuus korvausten kokonaismäärästä, joissa vahinkojen osuus tavanomaisesta tuotannosta oli 20–30 prosenttia, oli 6,98 prosenttia ja niiden tapausten osuus korvausten kokonaismäärästä, joissa vahingot olivat tuhonneet yli 30 prosenttia tavanomaisesta tuotannosta, oli 93,02 prosenttia.

- (43) ELGA:n maanviljelijöille vuonna 2008 maksamiin tukiin kuuluivat myös seuraavat tuet:
- a) 7 338 119,74 euron suuruiset tuet eläinkannan menetyksistä. Näistä tappioista 1 860 279,67 euron osuus vastasi epäsuotuisista sääoloista johtuneita menetyksiä eläinkannassa, 3 188 825,78 euron osuus eläintaudista johtuneita menetyksiä ja 2 289 014,29 euron osuus muista vahingoista (kuten villieläinten, karhujen, susien ja kulkukoirien hyökkäyksistä) johtuneita menetyksiä. Kreikan viranomaiset katsovat nämä tuet todellisiksi pakollisesta vakuutusjärjestelmästä maksettuiksi korvauksiksi, jotka eivät ole perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtiontukia;

(12) EUVL C 16, 22.1.2009, s. 1. Tiedonantoa muutettiin viimeksi lokakuussa 2009 (EUVL C 261, 31.10.2009).

(13) Kasvintuotannon vakuutusasetuksen 6 §:ssä (ministeriöiden yhteinen päätös nro 15711, 30.9.1998) säädetään, että vahingon osuuden tavanomaisesta tuotannosta on oltava vähintään 20 prosenttia, jotta ELGA voi kattaa vahingon.

b) 114 374,86 euron suuruiset tuet karhujen aiheuttamista kasvituotannon menetyksistä. Nämä tuet myönnetään yhteisön Life-ohjelmasta ruskeakarhun suojelemiseksi Kreikassa. Tuki-intensiteetti oli 100 prosenttia; ja

c) 3 803 901,72 euron suuruiset tuet toimiin, jotka toteutettiin kasvituotannon ja eläinkannan menetyksiä koskevissa arviointiraporteissa tehtyjen virheiden korjaamiseksi. Kyseiset virheet havaittiin sen jälkeen, kun tuet oli maksettu maanviljelijöille. Ne olivat ELGA:n velkoja kyseisille tuensaajille.

3. Vuonna 2009 myönnettyjä korvauksia koskevat erityishuomautukset

(44) Tammikuun 30 päivänä 2009 tehdyn ministeriöiden välisen päätöksen perusteella vuonna 2009 maksettuihin 415 019 452 euron suuruisiin korvauksiin liittyvät tuotteet, vahingot aiheuttaneet sääolot ja vahinkojen kuvaukset esitetään seuraavassa taulukossa:

Maataloustuote	Korvauksen kokonaismäärä (euroa)	Epäsuotuisat sääolot	Kuvaus vahingosta
1. Mantelit Kirsikat Aprikoosit (Bebekou-lajike) Omenat Luumut Päärynät	56 580 555 (kaikkien tuotteiden osalta)	Korkeat lämpötilat ja hellejaksot Kuuma ja kuiva talvi Pitkään jatkunut kuivuus Äkilliset lämpötilavaihtelut	Korkeat lämpötilat ja hellejakso kesän 2007 aikana vaikuttivat kielteisesti kyseisten tuotteiden tuotantoon ja erityisesti nappujen muodostumiseen hedelmäviljelmillä. Pitkittynyt kuivuusjakso vuonna 2007 ja äkilliset lämpötilavaihtelut supistivat tuotantoa. Lisäksi kuuma ja kuiva talvi aiheutti sen, että monien puuviljelmien horrosjaksot olivat riittämättömät.
2. Persikat	10 970 348	Samat sääolot kuin 1 kohdassa	Samat vahingot kuin 1 kohdassa
3. Parsat	6 751 747	Kuuma ja kuiva talvi Alhaiset lämpötilat	Vuosien 2007–2008 kuuma ja kuiva talvi vauhditti parsojen kataboliatoimintaa ja johti ravinnevarastojen menetykseen. Nämä olosuhteet saivat aikaan tulevan parsantuotannon äkillisen supistumisen. Alhaiset lämpötilat helmikuussa 2008 hidastivat kasvua ja vaikuttivat siten jo aiemmin supistuneeseen tuotantoon. Kreikan parsasato pienentyi siten entisestään vuonna 2008.
4. Itämainen tupakka	13 817 834	Korkeat lämpötilat ja hellejakso Kuivuus	Kesän 2007 korkeat lämpötilat ja hellejakso yhdistettyinä kuivuuteen vaikeuttivat hyönteisten levittämien tartuntojen ja ripsiäisten aiheuttamien virustartuntojen hoitoa ja supistivat tupakkatuotantoa koko maassa.
5. Perunat	7 220 996	Korkeat lämpötilat	Kesien 2006 ja 2008 korkeat lämpötilat vaikeuttivat entomologisten tautien ja kasvitautien hoitoa perunaviljelmillä monilla Kreikan alueilla.
6. Puuvilla	109 564 462	Pitkään jatkunut kuivuus Kuuma kesä Kylmä syysy Sateet	Pitkään jatkunut kuivuus tyhjensi vesivarastoja. Kuumaa kesää seurannut kylmä syysy yhdistettynä rankkasateisiin vuoden 2008 syyskuun lopulla pienensi puuvillantuotantoa ja heikensi sen laatua koko maassa.
7. Oliivit	72 026 112	Kuivuus Halla Sateet	Pitkään jatkunut kuivuus, vuoden 2008 helmikuun pakkaset leudon talven jälkeen, korkeat lämpötilat ja rankkasateet oliivipuiden kukintajakson aikana supistivat tuntuvasti oliivituotantoa koko maassa.

Maataloustuote	Korvauksen kokonaisuus (euroa)	Epäsuotuisat sääolot	Kuvaus vahingosta
8. Viljat (maissi, vehnä, ohra, kaura, ruis ja riisi)	138 087 394	Sateet Lämpötilavaihtelut	Sateet ja lämpötilavaihtelut vuoden 2008 kevään ja kesän aikana supistivat viljantuotantoa ja helpottivat kasvitautien kehittymistä. Laadun heikkeneminen johtuu myös välttämättömien ravinteiden (proteiini ja gluteiini) puuttumisesta epäsuotuisien sääolojen vuoksi.
Yhteensä	415 019 448		

(45) Kreikan viranomaisten mukaan 415 019 452 euron suuruisista korvauksista 27 614 905 euron suuruiset tuet, jotka maksettiin 871 tuottajalle, katsotaan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja suuntaviivojen mukaisesti sisämarkkinoille soveltuviksi valtiontuiksi.

(46) Loppuosa näistä tuista, eli 387 404 547 euroa, maksettiin 784 408 tuottajalle. Kreikan viranomaisten mukaan kyseiset tuet soveltuvat sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja poikkeusasetuksen nojalla.

Kreikan viranomaisten näkemyksen mukaan kyseiset tuet noudattivat kaikki poikkeusasetuksen 11 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä. Voidaan erityisesti todeta seuraavaa:

- tukien bruttointensiteetti oli enintään 80 prosenttia tuotteen myyntitulojen pienenemisestä epäsuotuisien sääolojen vuoksi;
- menetykset laskettiin yksittäisen maatilan tasolla;
- menetykseen ei laskettu mukaan menoja, jotka eivät toteutuneet epäsuotuisien sääolojen vuoksi, eivätkä tuottajat saaneet korvauksia muilta vakuutusyhteisöiltä;
- kyseiset korvaukset maksettiin suoraan maanviljelijöille;
- päätös kyseisten tukien myöntämisestä tehtiin kolmen vuoden kuluttua menetyksestä ja tukien maksaminen tapahtui neljän vuoden kuluessa menetyksestä; ja
- tavanomaisen tuotannon laskentaperuste on sama kuin edellä johdanto-osan 42 kappaleessa kuvailtu menetelmä, jota sovellettiin vuonna 2008 myönnettäviin tukiin.

(47) Lisäksi Kreikan viranomaiset katsovat, että vaikka nyt tarkasteltavina olevia tukia ei voitaisi katsoa varsinaisiksi

korvauksiksi (ks. johdanto-osan 36 kappale) eikä poikkeusasetuksen mukaisiksi (ks. johdanto-osan 46 kappale), ne olisi katsottava perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon mukaisiksi.

Tukien myöntäminen helpotti asianomaisten maanviljelijöiden rahoituksen hankintaa. Kyseisillä korvauksilla varmistettiin alkutuotannon maksuvalmius Kreikassa. Alkutuotanto on ainoa sektori, johon Kreikan valtio pystyi tukeutumaan talouskriisin ensimmäisten kuukausien aikana Kreikan talouden muita sektoreita uhkaavien riskien välttämiseksi. Tukia ei kuitenkaan myönnetty ilman täsmällisiä perusteita. Niitä myönnettiin yksinomaan maataloustuotteiden tuotantoon liittyvien tosiasiallisten taloudellisten ongelmien tapauksessa. Kyse oli käytännössä ongelmista, joita epäsuotuisat sääolot aiheuttivat maataloustuotannolle (ks. johdanto-osan 44 kappale). Valtaosalle tuista ei ollut vahvistettu intensiteettiä ja kunkin tuottajan ongelmien laajuutta koskevia kynnsarvoja, sillä tarkoituksena oli tukea Kreikan maataloutta yleisesti.

(48) Tiedonannon 7 kohdan a alakohdan mukaisesti komissio soveltaa ilmoittamatta jätettyihin tukiin⁽¹⁴⁾ kyseistä tiedonantoa, jos tuki on myönnetty 17 päivän joulukuuta 2008 jälkeen. Kreikan viranomaiset katsovat sen vuoksi, että kyseisen ilmoituksen 7 kohdan alakohtaa sovelletaan kyseisiin ilmoittamatta jätettyihin tukiin, koska tuet myönnettiin tuottajille 17 päivän joulukuuta 2008 jälkeen.

(49) Kreikan viranomaiset katsovat nyt tarkasteltavina olevien tukien, jotka otettiin käyttöön tilapäisesti ministeriöiden välisellä määräyksellä, täyttävän kaikki tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon 4.2.2 kohdassa asetetut edellytykset. Voidaan erityisesti todeta seuraavaa:

- tuot myönnettiin ohjelman muodossa, koska ne perustuivat edellä mainittuun ministeriöiden väliseen asetukseen;

⁽¹⁴⁾ Ks. komission ilmoitus valtiontuen sääntöjenvastaisuuden arvioinnissa sovellettavien sääntöjen määräytymisestä (EYVL C 119, 22.5.2002, s. 22).

- b) tuet myönnettiin yrityksille, jotka eivät olleet vaikeuksissa 1 päivänä heinäkuuta 2008 valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen mukaisesti. Kreikan viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukia oli myönnetty yksinomaan luonnollisille henkilöille, joista valtaosa oli Kreikan lainsäädännön nojalla vapautettu veroilmoituksen jättämisestä, koska niiden vuositulot olivat alle 12 000 euroa. Kaikilla kyseisiä korvauksia saaneilla tuottajilla oli transaktioita meneillään pankkien kanssa, sillä tuet maksettiin heidän pankkitileilleen. Kreikan viranomaiset vahvistavat, että kyseiset tuottajat olivat maksukykyisiä ja heillä oli mahdollisuus saada riittävästi pankkirahoitusta. Tästä seuraa, että tuottajat eivät olleet vaikeuksissa nyt tarkasteltavina olevien tukien maksuajankohtana;
- c) tukiohjelmaa ei sovellettu kalastusalalla toimiviin yrityksiin;
- d) kyseiset tuet eivät olleet vientitukia eivätkä tukia, joilla suosittaisiin kotimaisia tuotteita tuontituotteiden kustannuksella;
- e) tuet oli myönnetty vuoden 2009 aikana, eli ennen 31 päivää joulukuuta 2010, kuten tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon 4.2.2 kohdan f alakohdassa määrätään; ja
- f) kunkin maanviljelijän saaman tuen määrä vaihteli 7 501 ja 15 000 euron välillä.
- (50) Kuten tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon 4.2.2 kohdan g alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna lokakuussa 2009, määrätään, kunkin maanviljelijän saaman tuen määrä ei saisi nostaa kyseisen maanviljelijän 1 päivästä tammikuuta 2008 31 päivään joulukuuta 2010 saaman tuen määrää 15 000 euron enimmäismäärän yli. Kreikan viranomaisten mukaan siinä, että ELGA ei saanut kyseisiltä maanviljelijöiltä kirjallisessa tai sähköisessä muodossa olevaa ilmoitusta muista vähämerkityksistä tuista ja tilapäisten yhteisön puitteiden mukaiseen toimenpiteeseen perustuvista tuista, jotka oli saatu kuluvan verovuoden aikana, on kyse pelkästä muodollisuudesta. Sen vuoksi tämän muodollisuuden täyttämättä jättämisen ei pitäisi johtaa päätelmään, ettei tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon 4.2.2 kohdan g alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna lokakuussa 2009, asetettua edellytystä ole noudatettu. Näin on varsinkin siksi, että kuten ELGA:n tietueet osoittavat, Kreikka ei ollut myöntänyt 1 päivän tammikuuta 2008 ja 31 päivän joulukuuta 2010 välisenä aikana maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimiville tuottajille vähämerkityksisiä tukia eikä tilapäisiä yhteisön puitteita koskevaan tiedonantoon perustuvia tukia.
- (51) Kreikan viranomaisten näkemyksen mukaan 387 404 547 euron kokonaismäärästä 75 382 500 euron suuruisen tukien voitiin katsoa kuuluvan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen soveltamisalaan.
- (52) Kreikan viranomaisten mukaan mainitut 75 382 500 euron suuruiset tuet täyttävät kaikki vähämerkityksistä tukea koskevassa asetuksessa (EY) N:o 1535/2007 vahvistetut edellytykset. Voidaan erityisesti todeta seuraavaa:
- a) asetuksen (EY) N:o 1535/2007 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti edellä mainittuja tukia saaneiden maanviljelijöiden saamien korvausten kokonaismäärä oli enintään 7 500 euroa maanviljelijää kohden verovuosien 2008–2010 aikana;
- b) Kreikan maatalousalalla toimiville yrityksille myöntämien vähämerkityksisten tukien kokonaismäärä kolmen verovuoden pituisen ajanjakson aikana oli enintään 75 382 500 euroa, eli se ei ylittänyt Kreikalle asetuksen (EY) N:o 1535/2007 3 artiklan 3 kohdan ja liitteen mukaisesti asetettua enimmäismäärää.
4. Kolmansien huomautuksia koskevat kommentit
- (53) Kreikka katsoo, etteivät asianomaiset osapuolet ole esittäneet näyttöä siitä, että kyseiset korvaukset olisivat vaikuttaneet niiden jäsenten asemaan sisämarkkinoilla.
- (54) Epäsuotuisien sääolojen luonteen kuvauksen puuttumisesta Kreikan viranomaiset korostavat, että kyseisenkaltaista kuvausta ei tarvita korvauksia koskevassa ministeriöiden välisessä päätöksessä, jossa oli sen sijaan osoitettava, että sääolot olivat tosiasiallisesti epäsuotuisat ja että aiheutuneen vahingon osuus tavanomaisesta tuotannosta oli vähintään 30 prosenttia. Lisäksi Kreikka sisällytti komission yksiköille antamiinsa huomautuksiin kyseisiä sääoloja koskevia analyttisiä tietoja, jotka perustuivat asianmukaisesti säätietoihin.
- (55) Huomautuksesta, jonka mukaan Kreikka ei ole täsmentänyt kyseisien korvausten laskennassa käytettyä menetelmää eikä kärsityn menetyksen vähimmäismäärää, Kreikan viranomaiset muistuttavat, että huomautuksissa, jotka ne ovat esittäneet komissiolle, on yksityiskohtaisia tietoja näistä kahdesta seikasta.
- (56) Kreikan viranomaisten mukaan tarkasteltavina olevien korvausten myöntäminen ei ole vaikuttanut loppukulutajiin, koska kyseisien maataloustuotteiden hintojen aleneminen ei ole alentanut vähittäishintoja. Kreikan viranomaiset esittivät tämän näkökannan tueksi Kreikan lehdistössä julkaistuja artikkeleita, joiden mukaan monien maataloustuotteiden, mukaan lukien tähän tapaukseen liittyvät tuotteet, vähittäishinnat ovat pysyneet korkeina huolimatta siitä, että kyseisien maataloustuotteiden tukuhinta oli alentunut.

VI TUEN ARVIOINTI

1. Onko kyse perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitusta valtiontuesta?

(57) Perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”. Komissio katsoo, että tarkasteltavina olevat toimenpiteet täyttävät mainitut edellytykset.

(58) Valtion varoista myönnetty toimenpiteet

Kuten asiassa C-355/00, *Freskot AE* vastaan *Elliniko Dimosio*, 22 päivänä maaliskuuta 2003 annettuun tuomioon⁽¹⁵⁾, jäljempänä asia ’*Freskot*’, perustuvasta oikeuskäytännöstä ilmenee, tämä edellytys täyttyy tarkasteltavana olevassa asiassa, koska kyseisessä kansallisessa lainsäädännössä säädetään selvästi, että ELGA:n suorittamat korvaukset rahoitetaan valtion varoista ja että ne on katsottava suoritettuna valtion lukuun yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä⁽¹⁶⁾ tarkoitettua merkityksessä.

Kuten asiassa *Freskot*, myös tässä tapauksessa lain 1790/1988 5 a §:stä (ks. myös johdanto-osan 11 kappale) ja muista Kreikan voimassa olevan lainsäädännön säännöksistä seuraa, että ELGA:n erityisestä vakuutusmaksusta saamat tulot, jotka veroviranomaiset perivät, sisältyvät valtion talousarvion valtion tuloina, ja ne maksetaan ELGA:lle maatalousministeriön (nykyinen maaseudun kehittämisestä ja elintarvikkeista vastaava ministeriö) talousarviosta. Tämän vuoksi se seikka, että kyseiset maksut kirjataan valtion tuloiksi, on riittävä peruste sille, että ELGA:n suorittamat korvaukset maksetaan valtion varoista.

Lisäksi lain 1790/1998 2 §:n⁽¹⁷⁾ mukaisesti ELGA voi maksaa maatalousministeriön päätöksellä tukia tai korvauksia edunsaajille valtion talousarviosta tulevien varojen siirtona tai lainoina, jotka ELGA ottaa Kreikan valtion myöntämän takauksen turvin ja siten, että lainan takaisinmaksua koskeva velvollisuus kuuluu Kreikan valtiolle.

Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa kuitenkin, että valtion suoraan myöntämät edut ja valtion nimeämien tai perustamien julkisten tai yksityisten elinten välityksellä myöntämät edut katsotaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuiksi valtion varoik-

si⁽¹⁸⁾. Tämän vuoksi kaksi lainaa, jotka ELGA otti vuosina 2008 ja 2009 maksettuja korvauksia varten Kreikan valtion takauksen turvin (ks. johdanto-osan 15 ja 17 kappale), ovat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja, koska ne ovat osa ELGA:n varoja ja ELGA on yksityisoikeudellinen oikeushenkilö, joka on kokonaan valtion omistuksessa ja maatalousministeriön valvonnassa (ks. myös johdanto-osan 8 kappale).

(59) Toimenpiteet vaikuttavat kauppaan ja vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua

Komissio toteaa, että kyseiset korvaukset suosivat kotimaisia tuottajia verrattuna yhteisön muihin tuottajiin, jotka eivät saa samaa tukea. Maatalousalalla käydään kilpailua unionin tasolla⁽¹⁹⁾, ja sen vuoksi kaikki jossakin jäsenvaltiossa tuotannon hyväksi toteutetut toimenpiteet vaikuttavat siihen⁽²⁰⁾. Sen vuoksi kyseiset korvaukset voivat vääristää kilpailua sisämarkkinoilla ja vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(60) Joitakin yrityksiä tai tuotannonaloja suosivat toimenpiteet

Tuomioistuimen oikeuskäytännön⁽²¹⁾ mukaan tukena pidetään toimenpiteitä, jotka eivät ole avustuksia sanan suppeassa merkityksessä mutta jotka eri tavoin alentavat yritysten vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ja ovat siten sekä luonteeltaan että vaikutuksiltaan avustusten kaltaisia.

Tuomioistuin totesi asiassa *Freskot*, että perussopimuksen 102 artiklassa tarkoitettu käsite ”yritys” ei koske ELGA:n kaltaista laitosta siltä osin, kuin on kyse tämän toiminnasta, joka perustuu luonnonuhkien varalta olevaan pakolliseen vakuutusjärjestelmään (ks. tuomion 79 ja 88 kohta).

⁽¹⁸⁾ Ks. asia C-379/98, *PreussenElektra AG*, tuomio 13.3.2001, Kok. 2001, s. I-2099, 58 kohta. Ks. myös asia 290/83, komissio v. Ranskan tasavalta, tuomio 30.1.1985, Kok. 1985, s. 439, 14 kohta.

⁽¹⁹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetaan, että yrityksen kilpailuaseman paraneminen valtiontuen johdosta on yleisesti ottaen todiste siitä, että kilpailu on vääristynyt suhteessa muihin yrityksiin, jotka eivät ole hyötynet vastaavasta tuesta (asia C-730/79, *Philip Morris v. komissio*, tuomio 17.9.1980, Kok. 1980, s. 2671, kreikankielinen laitos, 11 ja 12 kohta).

⁽²⁰⁾ Vuonna 2008 kasvituotteiden osuus 27 jäsenvaltion EU:n sisäisestä kaupasta oli 11 043 000 tonnia tuonnin osalta ja 10 799 000 viennin osalta; hedelmien osuus 13 494 000 tonnia (tuonti) ja 13 227 000 tonnia (vientä), josta sitruhedelmien osuus oli 4 236 000 tonnia (tuonti) ja 4 322 000 tonnia (vientä); perunoiden osuus 6 130 000 tonnia (tuonti) ja 5 760 000 tonnia (vientä); oliiviöljyn osuus 777 000 tonnia (tuonti) ja 724 000 tonnia (vientä); maidon ja muiden maitotuotteiden osuus 12 326 000 tonnia (tuonti) ja 13 130 000 tonnia (vientä); lampaan- ja vuohenlihan, mukaan lukien elävät eläimet, osuus teuraspainona 235 000 tonnia (tuonti) ja 275 000 tonnia (vientä); siipikarjanlihan, mukaan lukien elävät eläimet, osuus teuraspainona 3 346 000 tonnia (tuonti) ja 3 806 000 tonnia (vientä).

⁽²¹⁾ Ks. muun muassa asia C-200/97, *Ecotrader*, tuomio 1.12.1998, Kok. 1999, s. I-A-19, 37 kohta, ja asia C-75/97, *Belgia v. komissio*, tuomio 17.6.1999, Kok. 1999, s. I-3671, 23 kohta.

⁽¹⁵⁾ Kok. 2003, s. I-5263, 81 kohta.

⁽¹⁶⁾ Ks. muun muassa asia C-482/99, *Ranska v. komissio*, tuomio 16.5.2002, Kok. 2002, s. I-4397, 24 kohta.

⁽¹⁷⁾ Lain 3074/2002 13 §:llä muutettu pykälä.

Kyseisellä pakollisella vakuutusjärjestelmällä tavoitellaan pääasiassa sosiaalipoliittista päämäärää, jolla pyritään varmistamaan riittävä vakuutusturva kaikille maataloille, mukaan lukien maatilat, joiden osalta luonnonuhasta aiheutuvan vahinkotapahtuman todennäköisyys on suurempi (ks. tuomion 66 ja 67 kohta). Kaikista maataloustuotteista peritään samansuuruinen maksu eikä maksun määrä riipu tuottajan tosiasiallisesta riskiprofiilista (yhteisvastuuperiaate). Valtio valvoo ELGA:n toimintaa, ja toimivaltaiset ministerit määrittävät sekä vakuutusmaksun suuruuden tulojen osalta että maksettavien korvausten määrän.

Kuten tuomioistuin totesi 22 päivänä tammikuuta 2002 asiassa C-218/00, *Cisal* vastaan *INAIL*, antamassaan tuomiossa ⁽²²⁾, se että valtio valvoo ELGA:n vakuutusjärjestelmän olennaisina seikkoina olevien korvausten ja vakuutusmaksujen määrää ja että tällaiselle vakuutusjärjestelmälle luonteenomainen pakollinen kuuluminen järjestelmään on välttämätön järjestelmän rahoitukselliselle tasapainolle ja yhteisvastuuperiaatteen noudattamiselle, ja yhteisvastuuperiaate edellyttää, ettei vakuutetulle maksettuja etuuksia suhteuteta hänen suorittamiinsa vakuutusmaksuihin.

Nyt tarkasteltavana oleva asia eroaa kuitenkin asiaan *Cisal* vastaan *INAIL* liittyvistä seikoista siten, että ELGA:n vakuutuskorvausten saajat ovat taloudellista toimintaa harjoittavia yrityksiä. Se, että ELGA ei harjoita itse taloudellista toimintaa, ei sen vuoksi riitä perusteeksi sille, että sen suorittamien maksujen saajien ei katsottaisi olevan perussopimuksessa tarkoitettuja yrityksiä, joita ei katsottaisi potentiaalisiksi valtiontukien saajiksi (ks. asia *Freskot*, 80 kohta).

Taloudellisesta edusta tuomioistuin toteaa asian *Freskot* 84 kohdassa yksinomaan, että ”näin ollen on tarkasteltava yhtäältä sitä, olisivatko – ja jos olisivat, missä määrin – kreikkalaiset maatilat ilman pakollisen vakuutusturvan olemassaoloa joutuneet hankkimaan ja tosiasiallisesti voineet hankkia vakuutuksen yksityisiltä vakuutusyhtiöiltä taikka joutuneet ryhtymään ja tosiasiallisesti voineet ryhtyä muihin toimenpiteisiin suojautuakseen riittävällä tavalla luonnonuhkien näille maataloille aiheuttamien seurausten varalta; ja toisaalta sitä, missä määrin maksu vastaa ELGA:n pakollisen vakuutuksen nojalla suorittamien korvausten todellisia taloudellisia kustannuksia, jos tällaiset kustannukset ylipäätään voidaan laskea”. Tuomion 87 kohdassa tuomioistuin toteaa kuitenkin, että ”yhteisöjen tuomioistuimella ei kuitenkaan ole käytettävissään tarpeellisia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja vastatakseen esitetyn kysymyksen siihen osaan, joka koskee sitä, onko ELGA:n luonnonuhkien varalta olevan pakollisen vakuutusjärjestelmän nojalla suorittamia korvauksia mahdollisesti pidettävä valtiontukina”. Asian *Freskot* 87 kohdassa tuomioistuin toteaa kuitenkin, että ”yhteisöjen tuomioistuimella ei kuitenkaan ole käytettävissään tarpeellisia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja vastatakseen esitetyn kysymyksen siihen osaan, joka koskee sitä, onko ELGA:n luonnonuhkien varalta olevan pakollisen vakuutusjärjestelmän nojalla suorittamia korvauksia mahdollisesti pidettävä valtiontukina”.

- (61) Tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetaan, ettei toimenpidettä voida jättää katsomatta perustamissopimuksen perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi yksinomaan sillä perusteella, että toimenpide on luonteeltaan sosiaalinen ⁽²³⁾ tai että se rahoitetaan osittain tai kokonaan viranomaisen näille yrityksille määräämillä ja niiltä kantamalla maksuilla ⁽²⁴⁾, koska kyseisessä artiklassa ei erotella valtion interventioita niiden syiden tai tavoitteiden mukaisesti, vaan ne määritellään niiden vaikutusten mukaan ⁽²⁵⁾.

Korvaukset, jotka ELGA maksoi vuonna 2008 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, koskivat tiettyjä kreikkalaisia kasvi- ja eläinperäisiä tuotteita ja vuonna 2009 maksetut korvaukset tiettyjä kasviviljelmiä. Tästä seuraa, että korvaukset, jotka ELGA maksoi paikallisille maataloustuotteiden tuottajille, voivat antaa kyseisille tuottajille valikoivan taloudellisen edun verrattuna unionin muihin tuottajiin, jotka eivät saa samaa tukea.

Lisäksi tapauksissa, joissa luonnononnettomuudesta aiheutuvan vahinkotapahtuman todennäköisyys on suurempi, on aihetta epäillä, voivatko maatilat saada vakuutusturvan yksityiseltä vakuutusenantajalta vastaavin ehdoin. Komissio katsoo sen vuoksi tässä tilanteessa, että korvaukset, jotka ELGA maksoi kyseisen järjestelmän kautta, antavat edunsaajille valikoivan taloudellisen edun.

- (62) Tuomioistuimen asiassa *Freskot* antaman tuomion kannalta (ks. tuomion 86 kohta) on kuitenkin aiheellista tarkastella kysymystä siitä, voitaisiinko kyseistä toimenpidettä perustella järjestelmän luonteella tai yleisellä rakenteella. Asianomaisen jäsenvaltion tehtävänä on osoittaa, että toimenpidettä voidaan perustella kyseisen järjestelmän luonteen ja rakenteen nojalla ⁽²⁶⁾. On syytä tutkia, aiheuttavatko maatalousalan erityispiirteet ja sen erityisen suuri riippuvuus tietyistä sääoloista sekä sen haavoittuvuus Kreikan luonnonuhkiin nähden sen, että Kreikalla on välttämättä oltava valtiollinen järjestelmä, joka turvaa korvausten vähimmäistason yhteisvastuun periaatteen perusteella. Toimenpide, jolla poiketaan yleisestä verojärjestelmästä, voi kuitenkin olla perusteltu verojärjestelmän (tai veroluonteisen järjestelmän) luonteen tai rakenteen johdosta, jos kyseessä oleva jäsenvaltio voi osoittaa, että mainittu toimenpide on suora seuraus jäsenvaltion verojärjestelmän perus- tai pääperiaatteista. On erotettava yhtäältä tietyille järjestelmälle asetetut tavoitteet, jotka ovat järjestelmään nähden ulkoisia, ja toisaalta itse verojärjestelmään olennaisena osana kuuluvat mekanismit, jotka ovat tarpeen mainitunlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ⁽²⁷⁾.

⁽²³⁾ Ks. asia C-75/97, *Belgian kuningaskunta v. komissio*, tuomio 17.6.1999, Kok. 1999, s. I-3671, 25 kohta.

⁽²⁴⁾ Ks. asia C-78/76, *Steinike & Weinlig v. Saksan liittotasavalta*, tuomio 22.3.1977, Kok. 1977, s. 595, 22 kohta.

⁽²⁵⁾ Ks. asia C-56/93, *Belgia v. komissio*, tuomio 2.2.1996, Kok. 1996, s. I-273, 79 kohta, tai asia C-241/94, *Ranska v. komissio*, tuomio 26.9.1996, Kok. 1996, s. I-4551, 20 kohta.

⁽²⁶⁾ Asia C-159/01, *Alankomaat v. komissio*, 29.4.2004, s. I-4461, 43 kohta.

⁽²⁷⁾ Asia C-88/03, *Portugali v. komissio*, tuomio 6.9.2006, Kok. 2006, s. I-7115, 81 kohta.

⁽²²⁾ Kok. 2002, s. I-717, 44 kohta.

Koska on ilmeistä, että ELGA:a ei rahoiteta pelkästään veroluonteisilla maksuilla vaan lisäksi myös valtion suorilla maksuosuuksilla, tuottajien väliseen yhteisvastuuseen pohjautuvaa perustetta ei voida soveltaa, joten järjestelmä on katsottava kokonaisuudessaan valikoivaksi.

Sen vuoksi 386 986 648 euron suuruisia korvauksia, jotka maksettiin tuottajille vuonna 2008, ei rahoitettu suurimmaksi osaksi pakollisilla erityismaksuilla, joiden määrä oli vain 88 353 000 euroa. Tässä tapauksessa vakuutetuille tuottajille suoritettuja maksuja ei voitaisi enää katsoa maksuiksi, jotka rahoitetaan pelkästään vakuutusmaksuista saatavilla tuloilla ⁽²⁸⁾.

- (63) Vuonna 2009 maksetuista 415 019 452 euron suuruisista korvauksista komissio toteaa, että niitä ei rahoitettu pakollisilla erityismaksuilla, joiden määrä oli 57 015 388 euroa vuonna 2009. Kyseisistä korvauksista säädettiin 30 päivänä tammikuuta 2009 annetulla ministeriöiden välisellä asetuksella, jonka mukaan kyse oli kasvituotannon menetyksiä koskevasta poikkeuksellisesta vakuutus-turvasta. Ne eivät sisällyneet korvauksiin, jotka ELGA joutui maksamaan tuottajille vuonna 2009 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä vahinkojen korjaamiseksi. Tämän vuoksi komissio ei voi hyväksyä Kreikan viranomaisten väitettä, jonka mukaan myös kyseiset korvaukset olisi katsottava varsinaisiksi korvauksiksi.
- (64) Voidakseen maksaa mainitut suuret korvaukset maataloustuotteiden tuottajille ELGA joutui ottamaan kaksi lainaa, jotka maksetaan takaisin kymmenen vuoden aikana (ks. johdanto-osan 16 ja 17 kappale). Niiden tietojen perusteella, jotka Kreikan viranomaiset ovat toimittaneet ELGA:n ottamien kahden lainan vuotuisten korko- ja lyhennyserien kehityksestä, on todettava, ettei ELGA saa tuottajien maksamista erityisistä vakuutusmaksuista tarpeeksi varoja maksaakseen nämä vuotuiset erät kymmenen vuoden aikana. Tämä johtuu erityisesti siitä, että kyseisiä maksuja on käytettävä korvausten maksamiseksi mainittujen vuosien aikana sattuneista vahingoista.
- (65) Kreikan viranomaiset olivat ilmoittaneet toimittamisensa lisätiedoissa, että uusi maataloustoiminnan suoja- ja vakuutusjärjestelmää koskeva laki 3877/2010 hyväksyttiin ELGA:n tulojen kasvattamiseksi.

Komissio katsoo, että kyseinen laki voi edistää ELGA:n toiminnan tulevaa tervehdyttämistä. Vaikka ELGA:n tulot tulevat kasvamaan, siitä ei voida päätellä, että tulojen kasvu olisi riittävä mainittujen lainojen maksamiseksi takaisin ja korvausten myöntämiseksi tuottajille kyseisien vuosien aikana.

Laina, jonka ELGA otti vuodeksi 2009, rasittaa siten liiallisessa määrin tuloja, jotka se saa kymmenen seuraavan vuoden aikana, koska se joutui jo tuolloin maksamaan takaisin lainaa, jonka se oli ottanut vuodeksi 2008 ja jota varten se oli ”kiinnittänyt” ennakoon seuraavien vuosien vakuutusmaksut. Kuten asianomaiset osapuolet toteavat (ks. johdanto-osan 34 ja 35 kappale), kaksi lisälainaa,

jotka ELGA otti myös vuonna 2009, pahentavat väistämättä tätä ongelmaa. Sen vuoksi ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että kyseiset toimenpiteet rahoitettaisiin myös muista ELGA:n käytettävissä olevista valtion varoista.

- (66) Näyttää joka tapauksessa siltä, että eroja, jotka tukiohjelmassa tehtiin vastaavanlaisessa tosiasiallisessa ja oikeudellisessa tilanteessa olevien yritysten välillä, ei voida perustella kyseisen ohjelman yhteisvastuutavoitteilla, kun tilannetta tarkastellaan luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevan Kreikan lainsäädännön kannalta. Muilla kuin nyt tarkasteltavan ohjelman kattamilla aloilla toimivat yritykset vastaavat ensiksikin itse samankaltaisista tai vertailukelpoisista riskeistä. Lisäksi on ilmeistä, että ohjelman kattamalla maatalousalalla tietyt tuottajat tulevat aina olemaan muita alttiimpia tietyille riskeille (tuotannon tyyppin tai maantieteellisen sijaintipaikkansa vuoksi), mikä aiheuttaa sen, että tukien maksaminen tulee aina painottumaan tiettyihin tuottajaryhmiin muiden tuottajien kustannuksella.
- (67) Näistä syistä komissio päätelee, että korvaukset, jotka ELGA maksoi maataloustuotteiden tuottajille vuosina 2008 ja 2009 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, kuuluvat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja ovat valtiontukia.
- (68) Tämän vuoksi on syytä tutkia, onko perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätystä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan valtiontuet ovat kiellettyjä, mahdollista myöntää poikkeus.
2. Toimenpiteiden katsominen sääntöjenvastaisiksi tuiksi
- (69) Koska nyt tarkasteltavana olevat tuet on myönnetty ja maksettu ilmoittamatta siitä ennakolta, kyse on asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f alakohdassa tarkoitettua sääntöjenvastaisesta tuesta.

3. Arviointi tukien soveltuvuudesta sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla

- (70) Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.
- (71) Tämän poikkeuksen soveltaminen edellyttää, että kyseiset tuet noudattavat niiden myöntämisen aikaan – eli vuosina 2008 ja 2009 – sovellettavia säädöksiä. Tässä tapauksessa on kyse maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevista suuntaviivoista vuosiksi 2007–2013 ja erityisesti niiden V.B luvusta, jossa tarkastellaan maataloustuotannolle tai maatalouden tuotantovälineille aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi myönnettäviä tukia, varsinkin V.B.3 kohdasta, jossa tarkastellaan tukea viljelijöille myönnettäviin korvauksiin epäsuotuisista sääoloista johtuvien menetysten vuoksi, ja poikkeusasetuksen 11 artiklasta.

⁽²⁸⁾ Ks. julkisasiamies Stix-Hacklin ratkaisuehdotus asiassa *Freskot*, 77 kohta.

On huomattava, että suuntaviivojen V.B.4 lukua, jossa käsitellään eläin- ja kasvitautien torjuntaan tarkoitettua tukea, olisi sovellettava tiettyihin tuotannonaloihin, jotka kuuluivat tuottajille vuonna 2009 myönnettyjen tukien piiriin (itämainen tupakka ja peruna). Koska Kreikan viranomaiset ovat kuitenkin osoittaneet, että näillä tuotannonaloilla ilmenneet taudit johtuivat epäsuotuisista sääoloista (ks. myös johdanto-osan 44 kappale) suuntaviivojen V.B.4 luvun alaviitteen 31 mukaisesti, komissio arvioi tukitoimenpiteet V.B.3 luvun mukaisesti.

(72) Edellä mainituissa suuntaviivojen kohdissa tarkoitettujen olosuhteiden, jotka ovat merkityksellisiä tämän asian kannalta, ovat seuraavat:

a) Suuntaviivojen 125 kohdan mukaiset sääolot, kuten halla, rakeet, jää, sade tai kuivuus, toisin sanoen ilmiöt, jotka aiheuttivat menetyksiä tietyille maataloustuotannon aloille Kreikassa vuosina 2008 ja 2009, voidaan rinnastaa luonnonmullistuksiin, jos vahinkojen taso ylittää tavanomaisen tuotannon tietyn vähimmäismäärän. Rinnastettavissa olevista tapahtumista maksettava korvaus edistää viljelyalan kehitystä, ja se olisi sallittava perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.

Jotta menetykset olisivat tukikelpoisia, epäsuotuisista sääoloista johtuvien menetysten on oltava vähintään 30 prosenttia tuotannonmenetystä edeltävän kolmi-vuotiskauden keskimääräisestä tuotannosta tai edeltävään viisivuotiskauteen perustuvasta kolmen vuoden keskiarvosta, josta on poistettu korkeimman ja alhaisimman vuoden arvo. Suuntaviivojen 128 kohdan mukaisesti komissio hyväksyy vaihtoehtoiset tavanomaisen tuotannon laskentaperusteet, esimerkiksi alueelliset viitearvot, jos se katsoo, että ne ovat edustavia eivätkä perustu epätavallisen suuriin satoihin;

b) Tukitoimenpiteitä koskevien ilmoitusten tukena on oltava asianmukaiset säätiedot. Lisäksi viranomaisten on tunnustettava virallisesti epäsuotuisat sääolot, jotka voidaan rinnastaa luonnonmullistukseen;

c) Tuen bruttointensiteetti voi olla enintään 80 prosenttia (90 prosenttia epäsuotuisilla alueilla ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005⁽²⁹⁾ 36 artiklan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuilla alueilla, jotka jäsenvaltiot ovat rajanneet kyseisen asetuksen 50 ja 94 artiklan mukaisesti) kyseisen tuotteen myyntitulojen alenemisesta, joka lasketaan vähentämällä

i) sinä vuonna, jona epäsuotuisien sääolojen aiheuttama tapahtuma esiintyi, tuotetun tuotteen määrä kerrottuna kyseisen vuoden aikana saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla

ii) edellisen kolmivuotiskauden keskimääräisestä vuosituotannosta (tai edelliseen viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä tuotannosta, lukuun ottamatta korkeinta ja alinta määrää) kerrottuna saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla.

Tällä tavoin saatua tukikelpoista määrää voidaan korottaa muiden sellaisten kustannusten määrällä, jotka ovat aiheutuneet viljelijälle erityisesti siksi, että sato on jäänyt korjaamatta epäsuotuisan tapahtuman vuoksi;

d) Tukikelpoisten menetysten enimmäismäärästä on vähennettävä mahdolliset vakuutuskorvauksina saadut määrät ja kustannukset, jotka eivät johtuneet epäsuotuisista sääoloista;

e) Menetykset on laskettava yksittäisen maatilan tasolla, mutta komissio voi hyväksyä keskiarvojen käytön edellyttäen, että ne ovat edustavia eivätkä johda liiallisten korvausten maksamiseen yhdellekään edunsaajalle;

f) Edunsaajan on aina vastattava osasta kustannuksia (suuntaviivojen 125 kohdan d alakohta);

g) Ohjelmien toteutus on aloitettava kolmen vuoden kuluessa ja tuet on maksettava neljän vuoden kuluessa menojen tai menetyksen aiheutumisesta.

Vuonna 2008 myönnetty korvaukset

(73) Komissio toteaa, että valtaosa 373 257 465,71 euron suuruisista korvauksista, jotka ELGA oli myöntänyt tuottajille epäsuotuisien sääolojen niiden kasvituotannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi, eli 347 193 466,52 euron osuus (ks. johdanto-osan 42 kappale), noudattaa johdanto-osan 72 kappaleessa mainittuja suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä. Myös 2 472 785,97 euron suuriset tuet epäsuotuisista sääolosuhteista johtuneiden toistuvien menetysten kompensoimiseksi samassa kasvituotannossa noudattavat pääosin, eli 2 300 185,51 euron osuuden osalta, johdanto-osan 72 kappaleessa mainittuja suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä.

(74) Kuten johdanto-osan 42 kappaleessa oleva taulukko osoittaa, 347 193 466,52 euron suuriset korvaukset täyttävät erityisesti johdanto-osan 72 kappaleen a alakohdassa mainitun edellytyksen, koska aiheutuneen vahingon osuus tavanomaisesta tuotannosta oli vähintään 30 prosenttia. Toistuvien menetysten kattamiseen myönnetty

⁽²⁹⁾ EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.

2 300 185,51 euron suuruiset tuet, joiden osuus tukien kokonaismäärästä oli 93,02 prosenttia, täyttävät myös johdanto-osan 72 kappaleen a alakohdan mukaisen edellytyksen, koska vahingon osuus tavanomaisesta tuotannosta oli yli 30 prosenttia.

- (75) Kreikan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella (ks. johdanto-osan 39 kappale), kyseisten korvausten bruttointensiteetit suhteutettuina tuotteen myyntitulojen alenemiseen noudattavat poikkeusasetuksen 11 artiklassa vahvistettuja enimmäisintensiteettejä (ks. johdanto-osan 72 kappaleen c alakohdta). Intensiteettien laskennassa ei kuitenkaan käytetä poikkeusasetuksen 2 artiklan mukaisesti edellisen kolmivuotiskauden keskimääräistä vuosituotantoa (kolmen vuoden keskimääräistä tuotantoa), koska kyseisiin korvauksiin sovellettiin toista tavanomaisen tuotannon laskentaperustetta (ks. johdanto-osan 40 kappaleessa oleva laskentaperusteen kuvaus).
- (76) Suuntaviivojen 128 kohdan mukaisesti komissio voi hyväksyä muut kuin poikkeusasetuksen 2 artiklan 8 alakohdassa säädetty laskentaperusteet edellyttäen, että ne ovat edustavia eivätkä perustu epätavallisen suuriin satoihin. Analysoituaan tarkasteltavana olevassa asiassa käytetyn laskentaperusteen kuvauksen komissio katsoo, että se noudattaa edellä mainittua suuntaviivojen määräästä, ja tuki-intensiteettien perusteella näyttää siltä, ettei niihin tukiin liity riskiä liian suurten korvausten maksamisesta aiheutuneista menetyksistä.
- (77) Komissio toteaa myös, että säätiedot, jotka Kreikka on toimittanut viljelykaudella 2007–2008 ilmenneistä tapahtumista, osoittavat, että kyseisten korvausten myöntäminen oli perustelua silloisten sääolojen vuoksi.
- (78) Lisäksi tuista toimitetuista tiedoista ilmenee (ks. johdanto-osan 39 kappale), että tukimääriä alennettiin vakuutusyhtiöltä mahdollisesti saatujen korvausmäärien ja sellaisten kulujen perusteella, jotka eivät aiheutuneet menetykset aiheuttaneesta tapahtumasta. Lisäksi menetykset laskettiin yksittäisen maatilan tasolla. Tukien maksamisessa noudatettiin johdanto-osan 72 kappaleen g alakohdassa mainittuja määräaikoja, jotka alkavat menetyksen aiheutumispäivästä.
- (79) Komissio toteaa edellä esitetyn perusteella, että 349 493 652,03 euron suuruiset korvaukset, jotka ELGA myönsi tuottajille vuonna 2008 niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi ja joista 2 300 185,51 euron osuus koski samalle kasvituotannolle aiheutuneiden toistuvien menetysten kattamiseen myönnettyjä tukia, noudattivat asiaa koskevia suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä, ja sen

vuoksi ne voidaan katsoa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuviksi valtiontuiksi.

- (80) Kuten johdanto-osan 42 kappaleessa oleva taulukko kuitenkin osoittaa, 26 063 999,19 euron suuruiset korvaukset, jotka ELGA myönsi vuonna 2008 maataloustuotteiden tuottajille niiden kasvituotannon menetysten kompensoimiseksi, eivät noudata poikkeusasetuksen 2 artiklan 8 kohtaa, jossa säädetään vahingon vähimmäisosuudesta suhteessa tavanomaiseen tuotantoon. Komissio toteaa, että tarkasteltavana olevat korvaukset eivät noudata kaikkia merkityksellisiä suuntaviivojen ja poikkeusasetuksen edellytyksiä eikä niihin sen vuoksi voida soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista poikkeusta.
- (81) Johdanto-osan 43 kappaleesta ilmenee, että Kreikan viranomaiset eivät katso 7 338 119,74 euron suuruisia korvauksia, jotka ELGA myönsi maanviljelijöille vuonna 2008 eläinkannan menetysten kompensoimiseksi, valtiontuiksi, koska ne maksettiin pakollisesta erityisvakuutusjärjestelmästä. Vaikka Kreikan viranomaiset katsovat tämän koskevan kaikkia ELGA:n vuosina 2008 ja 2009 myöntämiä korvauksia, eläinkantaa koskevat korvaukset ovat ainoat tuet, joista viranomaiset eivät ole toimittaneet lisätietoja, joiden perusteella kyseiset tuet voitaisiin katsoa suuntaviivojen mukaisiksi. Tästä syystä komissio katsoo, että kyseiset tuet eivät noudata merkityksellisiä suuntaviivojen ja poikkeusasetuksen edellytyksiä eikä niihin sen vuoksi voida soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista poikkeusta.

Komissio haluaa joka tapauksessa korostaa, että täyttääkseen yhteistyövelvollisuutensa komissiota kohtaan asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava kaikki tiedot, joiden perusteella komissio voi varmistaa, että haetun poikkeuksen edellytykset täyttyvät.⁽³⁰⁾ Tässä tapauksessa Kreikan viranomaiset eivät ole koskaan vaatineet suuntaviivojen soveltamista eivätkä toimittaneet komissiolle asiakirjoja, joiden perusteella se voisi tarkastella tietoja kyseisten suuntaviivojen kannalta, vaikka komissio viittaa tähän muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 21 kappaleessa.

- (82) Karhujen kasvituotannolle aiheuttamien menetysten kattamiseen myönnettyistä 114 374,86 euron suuruisista tuista on todettava, etteivät ne kuulu suuntaviivojen V luvun riskin- ja kriisinhallintaa koskevien määräysten soveltamisalaan. Suuntaviivojen 23 kohdan mukaisesti komissio arvioi tapauskohtaisesti kaikki tukitoimenpiteet, jotka eivät kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan, ja hyväksyy toimenpiteet vain, jos myönteinen vaikutus alan kehitykseen on selvästi kilpailun vääristymisen riskiä suurempi.

⁽³⁰⁾ Asia T-171/02, Regione autonoma della Sardegna v. komissio, tuomio 15.6.2005, s. II-2123, 129 kohta.

Suuntaviivojen 113 kohdassa todetaan, että kun on kyse riskinhallintaan myönnettävän valtiontuen hyväksymisestä, tuottajilta on edellytettävä tiettyä vähimmäisosuutta tappioiden rahoituksessa, jotta voitaisiin välttää kilpailun vääristymisen riski ja kannustaa riskin minimointiin. Tuki-intensiteetti oli tässä tapauksessa kuitenkin 100 prosenttia, ja komissio katsoo, että se, ettei tuottajilta edellytetty minkäänlaista osuutta menetysten rahoituksessa, aiheuttaa kilpailun vääristymisen riskin. Tästä syystä komissio katsoo, että tuottajilta olisi pitänyt tässä tapauksessa vaatia 20 prosentin vähimmäisrahoitusosuus. Kyseiset tuet soveltuvat tämän vuoksi sisämarkkinoille 80 prosentin osalta niiden intensiteetistä, eli 91 500 euron osuuden osalta. Tukien loppuosa – 20 prosenttia niiden intensiteetistä – katsotaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi tueksi.

- (83) Tuista toimiin, jotka toteutettiin kasvitutannon ja eläinkannan menetyksiä koskevissa arviointiraporteissa tehtyjen virheiden korjaamiseksi, on todettava, että Kreikka ei antanut niistä muuta tietoa kuin tukien kokonaismäärän – 3 803 901,72 euroa. Lisätiedoissa, jotka Kreikan viranomaiset lähettivät komissiolle, ei kuitenkaan täsmennetä kasvitutannon ja eläinkannan menetysten ja karhujen kasvitutannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseen liittyvien korjaustoimien tukimääriä (ks. johdanto-osan 41, 42 ja 43 kappale). Koska korjaustoimet koskivat hallinnollisia virheitä, joista muodostui ELGA:n velkoja kyseisille tuensaajille, komissio katsoo, että näiden korjaustoimia koskevien tukien voitaisiin katsoa sisältyvän mainittuihin korvauksiin. Koska komissio katsoo sisämarkkinoille soveltuviksi tuiksi ainoastaan kasvitutannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseen myönnetty 349 666 252,49 euron suuruiset korvaukset (ks. johdanto-osan 75 kappale), se toteaa, että vain niitä korjaustoimia, jotka koskevat kyseisiä korvauksia, voidaan pitää merkityksellisinä suuntaviivojen ja poikkeusasetuksen edellytykset täyttävinä tukina, joihin voidaan soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaa.

Vuonna 2009 myönnetty korvaukset

- (84) Yhteensä 415 019 452 euron suuruisista korvauksista, jotka ELGA maksoi maanviljelijöille vuonna 2009, 27 614 905 euron osuus noudattaa johdanto-osan 73 kappaleessa kuvailtuja suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä.
- (85) Komissio toteaa Kreikan viranomaisien kaikista ELGA:n vuonna 2009 maksamista korvauksista toimittamien yksityiskohtaisten tietojen perusteella (ks. johdanto-osan 37 kappale), että 27 614 905 euron suuruiset korvaukset täyttävät johdanto-osan 73 kappaleen a alakohdassa vahvistetun edellytyksen, jonka mukaan vahingon osuuden tavanomaisesta tuotannosta on oltava vähintään 30 prosenttia.
- (86) Johdanto-osan 76–79 kappaleessa esitettyjä päätelmiä osasta ELGA:n vuonna 2008 myöntämiä tukia voidaan soveltaa myös vuonna 2009 myönnettyihin 27 614 905 euron suuruisiin tukiin, eli myös viimeksi mainitut tuet noudattavat kaikkia merkityksellisissä suuntaviivojen määräyksissä ja poikkeusasetuksen säännöksissä vahvistettuja edellytyksiä.
- (87) Erityisesti tuki-intensiteetit, käytetty laskentaperuste, viljelykauden 2008–2009 tapahtumiin liittyvät säätiedot (ks. johdanto-osan 44 kappaleessa oleva taulukko), se, että aiheutuneista menetyksistä ei maksettu liian suuria korvauksia, ja määrääjat, johon mennessä tuet oli maksettava menetyksen jälkeen, noudattavat merkityksellisiä suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä.
- (88) Komissio toteaa edellä esitetyn perusteella, että 27 614 905 euron suuruiset tuet, jotka ELGA maksoi maanviljelijöille vuoden 2009 aikana, voidaan katsoa merkityksellisten suuntaviivojen määräysten ja poikkeusasetusten säännösten mukaisiksi. Tukiin voidaan sen vuoksi soveltaa perustamissopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista poikkeusta.
- (89) Toisin kuin Kreikan viranomaiset (ks. johdanto-osan 46 kappale), komissio toteaa, että tukien 387 404 547 euron suuruisia loppuosaa ei voida katsoa poikkeusasetuksen 11 artiklassa vahvistettujen edellytysten mukaiseksi.
- (90) Yksityiskohtaiset tiedot, jotka Kreikka toimitti kaikista vuonna 2009 myönnettyistä tuista, osoittavat, että nyt tarkasteltavana olevaan asiaan liittyvät epäsuotuisat sääolot eivät ole poikkeusasetuksen 2 artiklan 8 alakohdan määritelmän mukaisia epäsuotuisia sääoloja, jotka voidaan rinnastaa luonnonmullistukseen, koska kyseiset huonot sääolot olivat tuhonneet alle 30 prosenttia asianomaisten maanviljelijöiden tavanomaisesta tuotannosta. Tavanomaista tuotantoa ei myöskään määritelty tarkasteltavana olevassa asiassa poikkeusasetuksen 2 artiklan 8 alakohdan mukaisesti⁽³¹⁾, ja sen vuoksi kyseisiä tuki-intensiteettejä ei ollut vahvistettu poikkeusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (91) Kreikan viranomaiset katsovat myös, että kyseiset tuet täyttävät kaikki edellytykset, joiden on täytettävä, jotta tuet voidaan katsoa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon mukaisiksi (ks. johdanto-osan 47–50 kappale).
- (92) Komission mukaan kyseisiin ilmoittamatta jätettyihin tukiin, jotka kaikki oli myönnetty vuoden 2009 aikana, ei voida soveltaa suoraan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, koska komissio on antanut tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon, jota sovelletaan kyseisen alakohdan mukaisesti 17 päivästä joulukuuta 2008. Tiedonannon 4.2.2 kohdan h alakohdassa

⁽³¹⁾ Mahdollisuus käyttää toista tavanomaisen tuotannon laskentaperustetta mainitaan vain suuntaviivoissa (128 kohta).

määrätään nimenomaisesti maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimivien yritysten jättämisestä sen soveltamisalan ulkopuolella. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valtiontukien erityisalla komission hyväksymät puitteet ja tiedonannot sitovat komissiota edellyttäen, ettei niillä poiketa perustamissopimuksen määräyksistä⁽³²⁾. Komissio katsoi tilapäisten puitteiden 4.2.2 kohdan h alakohdan laatimisen aikaan, että tukiohjelman (jonka tarkoituksena oli rahoituksen saatavuuden turvaaminen finanssi- ja talouskriisissä) ei sovellettu maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimiviin yrityksiin. Lisäksi komissio arvioi, että alalla todennäköisesti ilmenevien merkittävien kilpailunvääristymien vuoksi kyseisenkaltaiset tuet eivät olisi tarpeellisia eivätkä oikeasuhteisia perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla ennen kuin maataloustuotteiden alkutuotannon alaa koskevat säännöt ja erityiset kynnyksarvot on saatettu voimaan⁽³³⁾. Komission näkemyksen mukaan tiedonantoa sovelletaan nyt tarkasteltavana olevassa asiassa kyseisenä ajankohtana voimassa olleessa muodossa 17 päivästä joulukuuta 2008 alkavan ja 27 päivänä lokakuuta 2009 päättyvän jakson aikana myönnettyihin tukiin.

Suuntaviivat, joita sovellettiin kyseisten tukien myöntämisen aikaan, ovat maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevat yhteisön suuntaviivat vuosiksi 2007–2013. Kuten johdanto-osan 91 kappaleessa kuitenkin todetaan, tässä asiassa huonot sääolot olivat tuhonneet alle 30 prosenttia asianomaisten maanviljelijöiden tavanomaisesta tuotannosta. Tästä seuraa, että kyseisten korvausten ei voida katsoa täyttävän merkityksellisiä suuntaviivojen määräyksiä.

- (93) Kuten johdanto-osan 48 kappaleessa todetaan, Kreikan viranomaiset katsovat, että kyseisen tiedonannon 7 kohdan a alakohtaa sovelletaan kyseisiin ilmoittamatta jätettyihin tukiin, koska tuet myönnettiin tuottajille 17 päivän joulukuuta 2008 jälkeen.

Komissio katsoo kuitenkin, että mahdollisuus todeta maatalouden tuet sisämarkkinoille soveltuviksi tuiksi tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon mukaisesti voi kattaa vain 28 päivästä lokakuuta 2009 myönnettyt maatalouden tuet. Kyseisenä päivänä tuli voimaan tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamista koskeva tiedonanto, jossa määrättiin maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimiville yrityksille myönnettävän tuen rajatusta sisämarkkinoille soveltuvasta määrästä.

- (94) Yksityiskohtaiset tiedot, jotka Kreikan viranomaiset ovat toimittaneet kaikista ELGA:n vuoden 2009 aikana myön-

tämistä tuista, osoittavat, että kyseiset tuet oli myönnetty lähes kokonaisuudessaan maataloustuotteiden tuottajille edellä mainittua 28 päivää lokakuuta 2009 edeltävänä ajankohtana. Suurin osa tuista myönnettiin vuoden 2009 maalisi- ja heinäkuun välisenä aikana, ja osa tuista myös syyskuussa 2009.

- (95) Komissio toteaa tämän vuoksi, että kyseiset tuet eivät ole tiedonannon mukaisia eikä niihin siksi voida soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaista poikkeusta.
- (96) Komissio myöntää kuitenkin, että tukiin, jotka ELGA myönsi maataloustuotteiden tuottajille 28 päivän lokakuuta 2009 jälkeen (joulukuussa 2009 ja marraskuussa 2010 myönnettiin erittäin vähän tukea), voidaan soveltaa tiedonantoon tehtyjä muutoksia, jotka koskevat maatalousalaa.
- (97) Kyseiset tuet noudattavat tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon 4.2.2 kohdassa asetettuja edellytyksiä. Tiedonannon 4.2.2 kohdan g alakohdan mukaista edellytystä ei kuitenkaan ole noudatettu, koska ELGA ei ole saanut kyseisiltä maanviljelijöiltä ilmoitusta muista vähämerkityksisistä tuista ja muista tilapäisten yhteisön puitteiden mukaiseen toimenpiteeseen perustuvista tuista, jotka oli saatu kuluneen verovuoden aika Komissio pitää kuitenkin hyväksyttävänä Kreikan viranomaisten väitettä, jonka mukaan kyseinen vaatimus olisi katsottava tässä asiassa pelkäsi muodollisuudeksi, koska Kreikka ei ollut myöntänyt 1 päivän tammikuuta 2008 ja 31 päivän joulukuuta 2010 välisenä aikana maatalouden yrityksille vähämerkityksisiä tukia eikä muita tilapäisiä yhteisön suuntaviivoja koskevaan tiedonantoon perustuvia tukia. Komissio toteaa tämän vuoksi, että tiedonannon soveltamisalaa kuuluvat tuet noudattavat sen 4.2.2 kohdassa asetettuja edellytyksiä ja niihin voidaan soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaista poikkeusta.
- (98) Lisäksi komissio katsoo, että on mahdollista, että osa kyseisistä 75 382 500 euron suuruisista tuista täyttää kaikki asetuksessa (EY) N:o 1535/2007 asetetut edellytykset (ks. johdanto-osan 51 ja 52 kappale).

VII PÄÄTELMÄT

- (99) Yhteensä 386 986 648 euron suuruiset korvaukset, jotka ELGA maksoi tuottajille vuonna 2008, rahoitettiin vain osittain maanviljelijöiden maksamilla pakollisilla erityismaksuilla, koska kyseisten maksujen määrä vuonna

⁽³²⁾ Ks. muun muassa asia C-288/96, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, Kok. 2000, s. I-8237.

⁽³³⁾ Komission tiedonanto valtiontukitoimenpiteitä rahoituksen saatavuuden turvaamiseksi tämänhetkessä finanssi- ja talouskriisissä koskevien tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamisesta (EUVL C 261, 31.10.2009, s. 2), joka tuli voimaan 28 päivänä lokakuuta 2009.

2008 oli vain 88 353 000 euroa. Vuonna 2009 maksettuja 415 019 452 euron suuruisia korvauksia ei rahoitettu pakollisilla erityismaksuilla.

- (100) On todettava, ettei ELGA saa tuottajien maksamista erityisistä vakuutusmaksuista tarpeeksi varoja maksaakseen niihin kahteen lainaan liittyvät vuotuiset korko- ja lyhennyserät, jotka se joutui ottamaan maksaakseen tuottajille kyseiset korvaukset, lainojen takaisinmaksuajaksi vahvistetun kymmenen vuoden jakson aikana. Tämä johtuu erityisesti siitä, että kyseisiä vakuutusmaksuja on käytettävä korvausten maksamiseen mainittujen vuosien aikana tapahtuneista vahingoista.
- (101) Edellä esitetystä seuraa, ettei korvauksia, jotka ELGA maksoi vuosina 2008 ja 2009 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, voida katsoa rahoitetuiksi yksinomaan maksuilla, jotka tuottajat ovat maksaneet erityisenä vakuutusmaksuna. Tämän vuoksi komissio päättää, että korvaukset, jotka ELGA maksoi vuosina 2008 ja 2009 pakollisesta vakuutusjärjestelmästä, kuuluvat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja ovat valtiontukea.
- (102) Komissio toteaa, että Kreikka on pannut kyseiset tuet täytäntöön perustamissopimuksen 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti.
- (103) Vuonna 2008 pakollisesta erityisvakuutusjärjestelmästä myönnettyjen tukien osalta komissio
- toteaa sisämarkkinoille soveltuviksi 349 493 652,03 euron suuruiset valtiontuet, jotka ELGA myönsi tuottajille niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi ja joista 2 300 185,51 euron osuus koski samalle kasvituotannolle aiheutuneita toistuvia menetyksiä. Komissio katsoo, että kyseiset tuet täyttivät merkitykselliset suuntaviivojen määräykset ja poikkeusasetuksen säännökset ja että ne voidaan sen vuoksi katsoa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuviksi valtiontukeiksi;
 - katsoo, että 33 402 118,93 euron suuruiset valtiontuet, jotka ELGA on myöntänyt tuottajille tiettyjen kasvituotannolle ja eläinkannalle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi, eivät täyttäneet merkityksellisiä suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä eivätkä sen vuoksi sovellu sisämarkkinoille;
 - katsoo, että 114 374,86 euron suuruiset valtiontuet, jotka ELGA on myöntänyt tuottajille karhujen kasvituotannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi, ovat vaarassa vääristää kilpailua eivätkä sen vuoksi sovellu sisämarkkinoille;
- d) katsoo, että 3 803 901,72 euron suuruisista valtiontuesta, jotka myönnettiin korjaustoimiin, jotka toteutettiin arviointiraporteissa tehtyjen virheiden korjaamiseksi, vain ne korjaustoimet, jotka koskivat 349 493 652,03 euron suuruisia korvauksia kasvituotannon menetysten kompensoimiseksi, ja korjaustoimet, jotka koskivat 91 500 euron suuruisia korvauksia karhujen kasvituotannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi, täyttävät merkitykselliset suuntaviivojen ja poikkeusasetuksen edellytykset ja voivat kuulua perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen poikkeuksen soveltamisalaan. Komissio katsoo sitä vastoin, että muut korjaustoimiin myönnetty valtiontuet eivät noudata merkityksellisiä suuntaviivojen eivätkä poikkeusasetuksen edellytyksiä eikä niihin sen vuoksi voida soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista poikkeusta.
- (104) Vuonna 2009 ministeriöiden välisen päätöksen nojalla myönnettyjen korvausten osalta komissio
- toteaa sisämarkkinoille soveltuviksi 27 614 905 euron suuruiset valtiontuet, jotka ELGA on myöntänyt tuottajille niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi. Komissio katsoo, että kyseiset tuet täyttivät merkitykselliset suuntaviivojen määräykset ja poikkeusasetuksen säännökset ja että ne voidaan sen vuoksi katsoa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuviksi valtiontukeiksi;
 - toteaa, että 387 404 547 euron suuruisista valtiontuesta, jotka ELGA on myöntänyt tuottajille niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi,
 - ne, jotka oli myönnetty ennen 28 päivää loka-kuuta 2009 ⁽³⁴⁾, jolloin tiedonanto tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamisesta maatalousalan yritysten sisällyttämiseksi niiden soveltamisalaan tuli voimaan, eivät noudattaneet merkityksellisiä tiedonannon ja suuntaviivojen määräyksiä ja poikkeusasetuksen säännöksiä eivätkä sen vuoksi sovellu sisämarkkinoille. Tämä päätelmä ei vaikuta tukiin, jotka täyttivät myöntämisenä aikaan kaikki niihin sovellettavassa vähämerkityksistä tukea koskevassa asetuksessa asetetut edellytykset;
 - ne, jotka oli myönnetty 28 päivän lokakuuta 2009 jälkeen, täyttävät kaikki tiedonannossa asetetut edellytykset, ja sen vuoksi ne voidaan katsoa perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuviksi valtiontukeiksi,

⁽³⁴⁾ Päivämäärä, jona tiedonanto tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamisesta maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimivien yritysten sisällyttämiseksi niiden soveltamisalaan tuli voimaan.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Kreikassa maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaavan viraston, jäljempänä 'ELGA', maataloustuotteiden tuottajille vuosina 2008 ja 2009 maksamat korvaukset ovat valtiontukia.

2. Pakollisesta vakuutusjärjestelmästä vuonna 2008 myönnetty korvaukset soveltuvat sisämarkkinoille niiden 349 493 652,03 euron suuruisten tukien osalta, jotka ELGA myönsi tuottajille niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menestysten kompensoimiseksi sekä karhujen kasvituotannolle aiheuttamien menestysten kompensoimiseksi myönnettyjen 91 500 euron suuruisten tukien ja edellä mainittujen tukien yhteydessä toteutettuihin korjaustoimiin liittyvien tukien osalta. Tukien loppuosaa vastaavat korvaukset, jotka maksettiin vuonna 2008 erityisestä vakuutusjärjestelmästä, eivät sovellu sisämarkkinoille.

3. Yhteensä 27 614 905 euron suuruiset korvaukset, jotka myönnettiin vuonna 2009 talousministerin ja maatalouden kehittämisestä vastaavan ministerin 30 päivänä tammikuuta 2009 tehdyllä päätöksellä N:o 262037, soveltuvat sisämarkkinoille.

Yhteensä 387 404 547 euron suuruiset korvaukset, jotka myönnettiin tuottajille 28 päivän lokakuuta 2009 jälkeisinä ajankohdina, eivät sovellu sisämarkkinoille. Tämä päätelmä ei vaikuta tukiin, jotka täyttivät myöntämisenä aikaan kaikki asetuksessa (EY) N:o 1535/2007 asetetut edellytykset.

2 artikla

1 Kreikan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen sisämarkkinoille soveltumattomien tukien perimiseksi takaisin tuensaajilta.

2. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko, joka lasketaan siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

3 Koroille lasketaan korkoa komission asetuksen (EY) N:o 794/2004⁽³⁵⁾ V luvussa vahvistettujen säännösten mukaisesti.

4. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti edellyttäen, että ne mahdollistavat tämän päätöksen välittömän täytäntöönpanon.

3 artikla

Edellä 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu tuki on perittävä takaisin viipymättä ja tehokkaasti. Kreikan on varmistettava, että tämä päätös pannaan täytäntöön neljän kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

4 artikla

1. Kreikan on toimitettava komissiolle seuraavat tiedot kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta:

- a) tuensaajilta takaisinperittävän tuen kokonaismäärä (tuki ja takaisinperintään sovellettava korko);
- b) tarkka kuvaus toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi;
- c) asiakirjat, jotka osoittavat, että tuensaajat on määrätty maksamaan tuki takaisin.

2. Kreikan on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden edistymisestä, kunnes 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tukien takaisinperintä on saatettu loppuun.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kahden kuukauden määräajan päätyttyä Kreikan on esitettävä komission pyynnöstä selostus tämän päätöksen noudattamiseksi jo toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä. Selostuksessa on annettava myös yksityiskohtaiset tiedot tuensaajilta jo perityistä tukimääristä ja koroista.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Helleenien tasavallalle.

Tehty Brysselissä 7 päivänä joulukuuta 2011.

Komission puolesta

Dacian CIOLOȘ

Komission jäsen

⁽³⁵⁾ EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1.